©

Ara ş t ı rma Serisi No.13

Yüz Okuma Sanat ı

DOSYA İ ÇER İĞİ

• •

1. BÖLÜM

YÜZ YAPISI & İ NSAN KARAKTER İ İ L İŞ K İ S İ (TAR İ HTEN GÜNÜMÜZE GEL İŞİ M SÜREC İ)

1. F İ ZYOGNOM İ N İ N MEYDANA ÇIKMASI VE GEL İŞİ M İ

1.1. Kavram

"Fizyognomi" terimi, Yunanca physis -do ğ a ve gnomon- yorum kelimelerinin birle ş imidir. Giovanni Battista Della Por-ta (1535-1615)'ya göre gnomon, ayn ı zamanda yasa, kural anlam ı na gelmektedir; yani, fizyognomi "do ğ a yasas ı " demektir. Della Porta'ya göre, do ğ an ı n belli kurallar ı na uyarak "belli vücut biçimlerine göre belli ruh hallerini" ö ğ renebiliriz.

Çok eski dönemlerden ba ş layarak, bilginler insan ı n yüz yap ı s ı ile karakteri aras ı nda bir ili ş ki kurma ğ a çal ı ş m ı ş lard ı . Bu

yöntemin temelinde insan ı n beden yap ı s ı ve psikolojisi aras ı nda do ğ al bir ba ğ lant ı n ı n oldu ğ u inanc ı yatmaktayd ı . Bilimsel temelden yoksun olmas ı na ra ğ men fizyognomi, karakter özelliklerinin tipolojisi için önayak olmu ş tur.

1.2. Geli ş imi

Fizyognomi, sistemli bir ş ekilde ilk kez Çin'de geli ş mi ş tir. Çinliler, insanlar ı n yüz biçimlerine göre insanlar ı n karakter özelliklerini okuma yöntemini kullanm ı ş , ayr ı ca ba ş ar ı düzeylerini belirleme yöntemini kullanm ı ş lard ı . Sonraki dönemlerde de ğ i ş ik uygarl ı k merkezlerinde fizyognomiye ili ş kin bilgiler sistemle ş tirilip geli ş tirilirken, belli özelliklere sahip de ğ i ş ik ekoller ve sistemler ortaya ç ı km ı ş t ı r.

Eski Çin yüz okuma uzmanlar ı na göre, yüzü olu ş turan unsurlardan be ş i çok önemlidir. Bunlar ka ş lar, gözler, a ğ ı z, burun ve kulaklard ı r. Eski metinlerde onlar be ş önemli organ olarak geçmektedir. Bu organlardan birisinin bile dengeli bir biçimde olmas ı en az 10 y ı l mutlu ya ş am demektir. Tüm organlar ı n ayn ı ş ekilde dengeli biçimde olmas ı bu mutlulu ğ u orant ı l ı ş ekilde artt ı r ı yor. Bu organlar ı n incelenmesinden sonra s ı rada al ı n, elmac ı k kemikleri, ş akaklar, çene ve k ı r ı ş ı klar gelmekte, en sonunda ise derinin rengi, ayr ı ca, gözlerin parlakl ı ğ ı , biçimi, göz küresi ve göz kapaklan inceleniyor.

Çin fizyognomi uzmanlar ı na göre, onlar ı n sistemi insanlar ı n uzun ömürlü olmalar ı konusundaki gerçekleri bulacakt ı r. Çin sistemine göre, insan yüzünde belli konumlar ve çizgiler mevcuttur. Bunlar ı n her biri belli bir ya ş ı

belirlemektedir. Onlar, bir dizi "uzun ömürlülük belirtileri"ni de tespit etmi ş ler. Çinlilerin fizyognomi sistemi bugün de incelenmekte ve geli ş tirilmektedir. 1.2. Aristo'nun Fizyognomiye İ li ş kin Görü ş leri

Fizyognomi ile ilgili bilgilere Hipokrat, Aristo ve Pluto gibi eski Yunan dü ş ünürlerinin eserlerinde rastlanm ı ş t ı r. Aristo, fizyognomiyi ki ş ilerin ruh halini ö ğ renmek için kullan ı rken, Hipokrat bu usulle hastalara te ş his koymu ş tur. Onun ölmü ş insan ı n yüz ş eklini tasvir edi ş i bugün de doktorlar taraf ı ndan "Hipokrat maskesi" olarak kullan ı lmaktad ı r.

Aristo'nun "De Natura Animalium" (1. Kitap) isimli çal ı ş mas ı nda beden ve yüz yap ı s ı ile insan ı n karakter özellikleri aras ı nda ba ğ

lant ı kurulmaktad ı r.

Aristo'ya göre, insan ı n beden ve yüz yap ı s ı n ı n belli bir hayvana benzemesi, onun karakter özelliklerini ortaya koymaktad ı r. Aristo insan ı n yüz yap ı s ı , gözleri, aln ı , kafa yap ı s ı , derisinin rengi, saç ı n ı n rengi, gözünün rengi, bedenin tüy örtüsü, sesinin tonu, yürüyü ş ü, beden hareketleri, bak ı ş lar ı , boyu ile ilgili karakter özelliklerini hayvanlardaki benzer özelliklerle k ı yaslamaktad ı r.

Aristo'ya göre, belli özelli ğ e sahip insanlar, benzeri olduklar ı hayvanlar ı n karakter özelliklerini ta ş ı maktad ı rlar. Yüz yap ı s ı ve insan karakteri aras ı ndaki ili ş ki, Aristo'nun eserinde a ş a ğ ı daki ş ekilde geçmektedir .

Dudaklar

Dudaklar ı ince ve a ğ ı z kenarlar ı , dudaklar ileri uzand ı ğ ı nda üst duda ğ ı n alttakinin üzerine ç ı kacak ş ekilde gev ş ek olan insanlar alçakgönüllüdürler. Bu aslan tipine uygun gelmektedir. Ayn ı ş eyi büyük ve küçük köpeklerde de görebiliriz. Dudaklar ı ince, sert ve köpek di ş leri hizas ı nda yukar ı ya do ğ ru çekilmi ş olan insanlar a ş a ğ ı ve baya ğ ı d ı rlar. Bu domuz tipine uygun gelmektedir. Dudaklar ı kal ı n ve üst dudak alttakinin üzerine ç ı kan insanlar aptald ı rlar. Bu e ş ek ve maymun tipine uygun gelmektedir. Üst duda ğ ı ve üst dama ğ ı öne do ğ ru ç ı kan insanlar huysuz ve kavgac ı d ı rlar. Bu, köpek tipine uygundur.

Burun

Burun deliklerinin duvarlar ı kal ı n olan insanlar iyi kalplidirler. Bu öküz tipine uygun gelmektedir. Burun deliklerinin duvarlar ı ince olan insanlar h ı rç ı n bir yap ı ya ve karaktere sahiptiler; bu köpek tipine uygun gelmektedir. Burun delikleri dairevi olan insanlar alçak gönüllüdürler. Bu durum aslanlarla benzerlik olu ş turmaktad ı r.

Burnu ensiz olan insanlar (sivri burunlular) ku ş lara benzemektedirler. Burnunun ucu enli olan insanlar aptald ı rlar. Bu domuzlara uygun gelmektedir. Direk al ı ndan ba ş layan gaga burunlu insanlar ars ı zd ı rlar; bu, karga tipine uygun gelmektedir. Al ı ndan keskin bir ş ekilde ayr ı lan gaga burunlu insanlar alçak gönüllüdürler. Bu kartal tipine uygun gelmektedir.

Burnun al ı nla birle ş ti ğ i yerde çökük, burun kavisi yukar ı ya do ğ ru e ğ ilmi ş olan insanlar ş ehvetli ve ihtirasl ı d ı rlar. Bu horoz tipine uygun gelmektedir. Düz ve kalk ı k burunlu insanlar ş ehvetli ve ihtirasl ı d ı rlar; bu geyik tipine uygun gelmektedir. Burun delikleri geni ş olan insanlar sinirlidirler. Bilindi ğ i gibi bu durum sinirlilik halinde ortaya ç ı kmaktad ı r.

Yüz Yap ı s ı

Yüzü enli ve etli olan insanlar iyi kalplidirler; bu öküz tipine uygun gelmektedir. Kemikli yüze sahip olan insanlar tedbirli, etli olan insanlar ise korkakt ı rlar. Bunlar s ı ras ı yla e ş ek ve geyik tiplerine uygun gelmektedir.

Küçük yüzlü insanlar cesaretsiz ve iradesizdirler; bu kedi ve maymun tipine uygun gelmektedir. Büyük yüzlü insanlar tembeldirler; bu e ş ek ve öküz tipine uygun gelmektedir. Dolay ı s ı yla, yüz ne büyük, ne de küçük olmal ı d ı r. En iyisi orta büyüklükte olmas ı d ı r. Yüzü a ş ı r ı küçük olan insanlar a ş a ğ ı ve baya ğ ı d ı rlar. As ı k suratl ı insanlar somurtkan karakterlidirler. All ı kla boyanm ı ş gibi yüze sahip olan insanlar utangaçt ı rlar. Bilindi ğ i gibi bu durum insan bir ş eyden utand ı ğ ı zaman ortaya ç ı kmaktad ı r. Yanaklar ı allanan insanlar alkoliktirler. Bilindi ğ i gibi insan alkol ald ı ğ ı zaman yanaklar ı allan ı yor.

Gözler

Gözlerinin alt ı torbala ş m ı ş insanlar alkoliktirler. Yüzünün bu bölgesi ş i ş kin olan insanlar ise yatmay ı çok sevenlerdir. Nitekim, uykudan yeni kalkm ı ş insan ı n gözünün çemberinde ş i ş kinlikler bulunur. Küçük gözlü insanlar cesaretsiz ve iradesizdirler; bu maymun tipine uygun gelmektedir. Büyük gözlü insanlar tembeldirler; bu öküz tipine uygun gelmektedir. Gözleri ne a ş ı r ı büyük, ne de a ş ı r ı küçük olarak do ğ mu ş birisi asil bir karaktere sahip olacakt ı r.

Çukur gözlü insanlar gaddard ı rlar; bu maymun tipine uygun gelmektedir. Patlak gözlü insanlar aptald ı rlar; bu e ş ek tipine uygun gelmektedir. Dolay ı s ı yla, gözler ne a ş ı r ı patlak, ne de a ş ı r ı çukur olmal ı d ı r; en iyisi orta büyüklükte olmas ı d ı r. Gözü hafiften çökük olan insanlar alçak gönüllüdürler. Bu aslan tipine uygun gelmektedir. E ğ er a ş ı r ı çökük ise sakin ve usludurlar. Büyük öküz tipine uygun gelmektedir. Bu ğ ulu gözlü insanlar hüzünlüdürler. Bilindi ğ i gibi insan hüzünlenince gözleri bu ğ ulan ı r.

Al ı n

Aln ı küçük olan insanlar aptald ı rlar. Bu domuz tipine uygun gelmektedir. Aln ı a ş ı r ı büyük olan insanlar a ğ ı r kanl ı d ı rlar. Bu öküz tipine uygun gelmektedir. Aln ı daire ş eklinde olanlar aptald ı rlar. Bu e ş ek tipine uygun gelmektedir. Al ı n yüzeyi büyük olan insanlar hassas, basiretli ve anlay ı ş l ı d ı rlar; bu köpek tipine uygun gelmektedir. Aln ı düzgün kare eklinde olan insanlar alçak gönüllüdürler; bu aslan tipine uygun gelmektedir. Aln ı k ı r ı ş ı k olan insanlar ma ğ rurdurlar; bu bo ğ a ve aslan tipine uygun gelmektedir. Aln ı nda k ı r ı ş ı klar olmayan insanlar yalakad ı rlar. Dolay ı s ı yla, aln ı n düz k ı r ı ş ı kl ı durumu kibirlilik, k ı r ı ş ı ks ı z durumu ise yalakal ı ğ ı ifade etti ğ i için, en iyisi orta durum olacakt ı r.

Ba ş

Ba ş ı büyük olan insanlar hassast ı rlar. Bu köpek tipine uygun gelmektedir. Ba ş ı küçük olan insanlar duygusuzdurlar; bu domuz tipine uygun gelmektedir. Kafas ı , yukar ı ya do ğ ru en-sizle ş en insanlar (yumurta kafal ı) ars ı z ve yüzsüzdürler; bu e ğ ri t ı rnakl ı ku ş tipine uygun gelmektedir. Kula ğ ı küçük olanlar maymuna, büyük olanlar ise e ş e ğ e benzemektedirler. Köpeklerde ise kulaklar daha orant ı l ı d ı r.

Derinin Rengi

A ş ı r ı esmer olanlar korkakt ı rlar; bu M ı s ı rl ı ve Habe ş tipine uygun gelmektedir. Ayn ı ş ekilde beyaz yüzlü insanlar da korkakt ı rlar. Bu kad ı n tipine uygun gelmektedir. Dolay ı s ı yla, mertli ğ i ve cesurlu ğ u ifade eden renk orta k ı vamda olmal ı d ı r.

Saç ı n Rengi

Sar ı ş ı n saçl ı insanlar cesurdurlar; bu aslan tipine uygun gelmektedir. Saçlar ı a ş ı r ı k ı z ı l ı olan insanlar kurnazd ı rlar; bu tilki tipine uygun gelmektedir. Yüz rengi solgun ve de ğ i ş ik tonda olan insanlar korkakt ı rlar. Bu korku an ı nda ortaya ç ı kan duruma uygun gelmektedir. Bal sar ı s ı renginde olan insanlar so ğ ukturlar. So ğ uk olan insanlar ise yava ş hareketlidirler.

Vücut hareketleri yava ş olan insanlar ise a ğ ı r kanl ı d ı rlar. K ı rm ı z ı renkliler çabukturlar. Zira, hareketten ı s ı nan vücut k ı zar ı yor. Ate ş k ı rm ı z ı s ı renginde olanlar ç ı lg ı nl ı ğ a meyillidirler. Ş öyle ki, bir cismin a ş ı n ı s ı nm ı ş parçalar ı alev rengini al ı yor. A ş ı r ı h ı

rç ı n insanlar ise delili ğ e yatk ı nd ı rlar. Gö ğ sünde renk beliren insanlar sinirlidir. Bilindi ğ i gibi insan sinirlenince gö ğ üs bölgesinde bir yang ı olu ş uyor.

5

Yüz Okuma Sanat ı

Gözlerin Rengi

Gözleri k ı zaran insanlar çabuk sinirlenirler. Göz rengi siyah olan insanlar korkakt ı rlar. Bellidir ki, siyah renk korkakl ı ğ ı sembolize eder. Gözleri tam siyah de ğ il de, kestane rengine yak ı n olan insanlar dengeli bir karaktere sahiptirler. Parlak mavi renkli veya beyaz ı ms ı renkli gözleri olan insanlar korkakt ı rlar. Bellidir ki, beyaz ı ms ı renk korkakl ı ğ ı sembolize eder. Gözleri mavi de ğ il de, kestane renginde olanlar cesurdurlar. Bu aslan veya kartal rengine uygun gelmektedir.

Gözleri koyu kestane renkli olan insanlar ş ehvetlidirler. Bunlar keçilere benzetilebilir. Gözleri alev renginde olanlar ars ı z ve yüzsüzdürler. Bunlar köpeklere benzetilebilir.

Parlak, fakat belirgin bir rengi olmayan göze sahip insanlar korkakt ı rlar. Gözleri parlak olan insanlar ihtirasl ı d ı rlar. Bunlar horozlara ve kargalara benzetilebilir.

Tüy Örtüsü

Bacaklar ı k ı ll ı olan insanlar ş ehvetlidirler. Bu keçi tipine uygun gelir.

Gö ğ sü ve kar ı n bölgesi a ş ı r ı k ı ll ı olan insanlar ba ş lad ı klar ı i ş i hiçbir zaman bitirmezler. Bu ku ş tipine uygun gelmektedir. Gö ğ sü tamamen tüysüz olan insanlar ars ı z ve yüzsüzdürler.Bu kad ı n tipine uygun gelmektedir. Bu yüzden ne fazla k ı ll ı , ne de fazla k ı ls ı z olmas ı gerekir.

Omuzlar ı k ı ll ı olan insanlar da ba ş lad ı klar ı i ş i bitirmezler. Bu ku ş tipine uygun gelmektedir. Boynunun arka taraf ı tüylü olan insanlar asildirler. Bu aslan tipine uygun gelmektedir.

Sakal ı seyrek olan insanlar dengeli karaktere sahiptirler. Bu köpek tipine uygun gelmektedir.

Ka ş lar ı kal ı n olan insanlar somurtkand ı rlar. Ka ş lar ı , burun tarafta a ş a ğ ı ya do ğ ru sarkan ve ş akaklara do ğ ru yukar ı kalkan insanlar saft ı rlar. Bu domuz tipine uygun gelmektedir.

Ba ş taki Tüyler

Saçlar ı düz olan insanlar korkakt ı rlar. K ı v ı rc ı k saçl ı insanlar da korkakt ı rlar. Bu Habe ş tipine uygun gelmektedir. Dolay ı s ı yla, gerek düz, gerekse k ı v ı rc ı k saçlar korkakl ı ğ ı sembolize etti ğ i için az

dalgal ı saçlar yüksek manevi de ğ erleri ifade etmektedir. Bu aslan tipine uygun gelmektedir.

Al ı n üzerinde yukar ı ya ve arkaya do ğ ru yönelen saçlara sahip ki ş iler asildirler. Bu aslan tipine uygun gelmektedir. Burun hizas ı nda al ı n ı n ortas ı na do ğ ru saçlar ı olan insanlar a ş a ğ ı ve baya ğ ı d ı rlar. Nitekim bu durum kölelere özgüdür.

Ses

Ses tonu a ş a ğ ı olan insanlar küstaht ı rlar. Bu e ş ek tipine uygun gelmektedir. Alçak tondan ba ş lay ı p yüksek tonla bitiren insanlar tatmin olmayan ve ş ikayetçi insanlard ı r. Bu öküz tipine uygun gelmektedir. Yüksek, alçak ve k ı r ı lan bir sesle konu ş anlar sap ı kt ı rlar. Bu kad ı n tipine uygun gelmektedir. Yüksek ve düzgün bir sesle konu ş anlar köpeklere benzetilebilir. Zay ı f, gev ş ek bir sesle konu ş anlar sakindirler. Bunlar koyun tipine uygun gelmektedirler. Yüksek sesle konu ş an ve ba ğ ı ran insanlar ş ehvetlidirler. Bunlar keçilere benzemektedir.

NOT: Bunlar ı n d ı ş ı nda Aristo, insan ı n ayaklar ı , vücut yap ı s ı , omuzlar ve boynu, boyu, beden yap ı s ı , bak ı ş lar ı ve göz mimikleri, yürüyü ş ü ve karakter özellikleri konusunda da belli görü ş ler ortaya koymaktad ı r.

Aristo, daha sonra devamc ı lar ı Polemon (M.Ö. II yy.) ve At-hamanti (M.Ö. IV yy.) fizyognomi yöntemiyle kendi dönemlerinde ya ş am ı ş bir çok ş ah ı s ı n karakter özelliklerine ili ş kin yaz ı lar yazm ı ş lard ı r. Aristo'nun yöntemi uzun müddet kendinden sonraki bilginler için bir kaynak olmu ş tur.

15. ve 16. yüzy ı llardan itibaren fizyognomi ki ş ilerin karakter özelliklerinin belirlenmesinde s ı k ı bir ş ekilde kullan ı lm ı ş t ı r. Fizyognomi; doktorlar, din görevlileri, filozof ve hakimlerin ba ş vurduklar ı bir yöntem olmu ş ve büyük toplumsal ilgi görmü ş tür.

17 yüzy ı lda engizisyon mahkemeleri yüz ve beden yap ı s ı na göre "gerçekli ğ i" tespit ediyorlard ı . Buna göre de, fizyognomi; kehanet, falc ı l ı k, astroloji vs. ile s ı k ı bir ş ekilde kullan ı l ı yordu. Fizyognomi alan ı nda Avrupa'da bu konudaki önemli geli ş me Johann Caspar Lavater'in çal ı ş malar ı sonucu gerçekle ş mi ş tir. Lavater'in ve ondan sonra Franz Jozef Gall' ı n söz konusu incelemeleri Avrupa'da bu konu üzerine büyük tart ı ş malara yol açm ı ş t ı r.

1.3. Johann Caspar Lavater (1741-1801)

Fizyognomi alan ı ndaki önemli geli ş menin temeli 15 Ekim 1741'de Zürih'te do ğ mu ş İ sviçreli ilahiyatç ı , fizyognomist ve yazar Johann Caspar Lavater (1741- 1801) taraf ı ndan at ı lm ı ş t ı r.

Lavater 1769'dan ya ş am ı n ı n sonuna dek din görevlisi olarak çal ı ş m ı ş t ı r. 1775 y ı l ı nda Leypsig'de " İ nsan Do ğ as ı n ı n Tan ı mlanmas ı na Yard ı mc ı Olacak Fizyognomik Fragmanlar" (Physiognomische Fragmente zur Beförderung der Menschen-kenntnis und Menschenliebe, 1775-1778) eseri o dönemde e ş siz bir yank ı uyand ı rm ı ş t ı r. Johann Caspar Lavater'e göre yüzün her bir ö ğ esi; göz, al ı n,

---

burun, kulak, a ğ ı z, çene vs. ayr ı ayr ı ve birbirine olan ili ş kileri içinde psikolojik anlam ta ş ı r, ki ş ilik özelliklerini gösterir. Lavater'in bu çal ı ş mas ı n ı n bilimselli ğ i üzerinde tart ı ş malar olmu ş sa da, söz konusu eser konuyu daha da popüler k ı lm ı ş t ı r.

Lavater, Zürih'in Frans ı zlar taraf ı ndan al ı nmas ı zaman ı yaralanm ı ş , 2 Ocak 1801 y ı l ı nda ölmü ş tür.

2. FRENOLOJ İ

2.1. Franz Jozef Gali (1758-1828)

Fizyognomiye yak ı n bir alan olan Frenoloji de karakter özelliklerinin tespiti konusunda de ğ i ş ik bir yöntem uygulam ı ş t ı r.

"Frenoloji" terimi, Yunanca phrenos -karakter, ahlak ve lygos- kuram kelimelerinin birle ş imidir. Frenolojinin geli ş imi, Avusturyal ı bir hekim ve nöroanatomist olan Franz Jozef Gall' ı n çal ı ş malar ı yla sa ğ lanm ı ş t ı r.

Gali, 9 Mart 1758 y ı l ı nda Tiefenbronn'da (Almanya) do ğ - mu ş tur. Gali, okul y ı llar ı ndan itibaren arkada ş lar ı n ı n yüz yap ı s ı ile ki ş isel yetenekleri aras ı nda ba ğ lant ı kurmaya çal ı ş m ı ş , örne ğ in, iri gözleri olan ö ğ renci arkada ş lar ı n ı n iyi sözel haf ı zaya sahip olduklar ı m tespit etmi ş tir. Gall'a göre, bu haf ı za türü kafan ı n, göz bölgesinin arkas ı nda yerle ş en k ı sm ı yla ilintilidir.

Gali, e ş ya, yer, isim, say ı , söz ve gramer haf ı za türlerini ay ı rarak onlar ı kafan ı n belli yerlerine "koymu ş ", ayr ı ca cesurluk, dürüstlük, ileti ş imsellik gibi yeteneklerin, ebeveynlere kar ş ı olan sevgi hissinin, nesil devam ettirme güdüsünün de alanlar ı n ı belirlemi ş tir. Bu tezlerini sistemle ş tirerek Gali ve talebeleri insan ı n ahlaki ve entelektüel niteliklerinin bulundu ğ u yerleri belirterek ayr ı nt ı l ı bir kafatas ı haritas ı ç ı karm ı ş lard ı r.

Gall' ı n kuram ı na göre, ki ş ilik ve ak ı l, kafas ı nda yerini bulan bölüm ve çizgilerin s ı n ı rlar ı n ı çizer. Bu bölümler beynin yüzeyinde, yani d ı ş çeperinde yay ı lm ı ş t ı r. Bu bölümlerden hangisi daha geli ş mi ş ve yay ı lm ı ş sa, o bölümün kar ş ı t ı olan yetenek o derecede geli ş mi ş tir.

Beyindeki bu geli ş meleri kafatas ı ndan izlemek mümkündür. Bu anlamda kafatas ı , insan akl ı n ı n boyutlar ı n ı , yetenek ve becerilerinin s ı n ı rlar ı n ı gösteren bir haritad ı r. Böylece, Gall' ı n öncülü ğ ünde frenoloji (phrenology) olu ş arak bilim tarihine girmi ş tir, ilginçtir ki Gali, bu terimi kabul etmemi ş tir. Nitekim, bu konuda ş öyle söylemektedir: "Beni yeni bilim olan frenolojinin babas ı olarak adland ı r ı yorlar. Fakat bu böyle de ğ ildir. 'Frenoloji' kelimesi benim talebem Spurzheim taraf ı ndan ortaya at ı lm ı ş t ı r. Ben ise bu terime kar ş ı y ı m ve 'kefalolskopya', 'kranioskopya', 'kranioloji' terimlerini kullan ı yorum". Az zaman

içinde Gall' ı n kuram ı na gösterilen ilgi ülke s ı n ı rlar ı n ı da a ş m ı ş t ı r. Fakat, Gall' ı n kuram ı daha ilk ad ı mda politika ve din çevrelerinden sert tepkiler alm ı ş , hükümet Gall' ı n kuram ı n ı zararl ı bularak bu konudaki görü ş lerini yaymas ı n ı ve tebli ğ sunmas ı n ı yasaklam ı ş t ı r.

Bundan dolay ı Gali, Jean Gaspard Spurzheim ile birlikte Berlin'e gelerek faaliyetini burada devam ettirmeye ba ş lam ı ş ve bu faaliyeti Berlin'de bilimsel çevreler taraf ı ndan büyük ilgi ile kar ş ı lanm ı ş t ı r. Gali, Almanya'n ı n nerdeyse tüm kentlerini gezip dola ş m ı ş , her yerde tebli ğ ler sunmu ş ve konu ş malar yapm ı ş t ı r. Az bir zaman içinde Gali, çevresine çok say ı da taraftar toplayabilmi ş tir. Fakat, o Almanya'da fazla kalamam ı ş ve Jean Gaspard Spurzheim ile birlikte Paris'e gitmeye karar vermi ş tir. Fransa'da büyük sayg ı nl ı k gören Gali, ya ş am ı n ı n sonuna dek (1828) burada kalarak 5 ciltlik temel eserini tamamlam ı ş t ı r. Gali 10 y ı l içinde tamamlad ı ğ ı çal ı ş mas ı nda frenoloji alan ı ndaki bilgileri bir araya getirerek sistemle ş tirmi ş

tir: Genel Olarak Sinir Sisteminin ve Özellikle Beynin Anatomisi ve Fizyolojisi (Anatomie et physiologie du systeme nerveux en general et du cerveau en particulier, 1810-1820).

Spurzheim ise 1814 y ı l ı nda Fransa'dan İ ngiltere’ye, göçmü ş , 1832 y ı l ı nda ise Amerika'ya gelerek çal ı ş malar ı n ı bu ülkede sürdürmü ş , Harvard ve Boston üniversitelerinde profesörlük yapm ı ş t ı r.

Frenoloji, o dönemde İ ngiltere ve Fransa'da geli ş me ortam ı bulmu ş tur. Bu ülkelerde süreli yay ı nlar ı olan çok say ı da frenoloji dernekleri kurularak geli ş meye ba ş lam ı ş t ı r. Gall' ı n ara ş t ı rmalar ı Rusya'da da ilgiyle kar ş ı lanm ı ş t ı r. Ş taps-lekar P. Puzino Avrupa'ya seferleri zaman ı 1813-1814 y ı llar ı nda Paris'te Gall' ı dinlemi ş , daha sonra eserini Rusça'ya çevirmi ş tir. 1816 y ı l ı nda St. Petersburg'da Gali ve Spurzheim'm yeni sistemi konusunda kitap bas ı lm ı ş , fakat eserin materyalist ruhu birçok çevreler taraf ı ndan iyi kar ş ı lanmam ı ş t ı r.

1824 y ı l ı nda D.M. Vellanskiy "Gall' ı n Kranioskopisi" ad ı alt ı nda aç ı k dersler vermek istemi ş se de, bu kuram "H ı ristiyan dinine kar ş ı " oldu ğ u için izin verilmemi ş tir

Gali 22 A ğ ustos 1828 y ı l ı nda Paris'te ölmü ş tür. Eserleri:

-

-

- -

"Philos. mediz. Untersuchungen ueber Natur und Kunst im kranken und gesunden Zustande de ş Menschen" (1792);

"Anatomie et physiologie du systeme nerveux en general et du cerveau en particulier, ete." (1810 -1820);

"Introduction au cours de physiologie du cerveau" (1808) "Sur les fonctions du cerveau" (1822);

2.2. Franz Josef Gall' ı n Kafatas ı Haritas ı

F.J. Gali 1805 y ı l ı nda yay ı nlad ı ğ ı "Yeni Anatomik ve Fizyolojik Sistem" adl ı eserinde kafatas ı haritas ı n ı çizmi ş tir. 1. ve 2. ş ekillerde kafatas ı n ı n önden ve yandan görünümü verilmi ş tir.

Gall'a göre 2,3,9,15-21 rakamlar ı yla i ş aretlenmi ş yetenekler sadece insana aittir. Di ğ er yetenekler insanlar ı n yan ı s ı ra hayvanlara da aittir.

3. ve 4. ş ekillerde kafatas ı iki taraftan görüntülenmi ş tir: önden ve yandan...

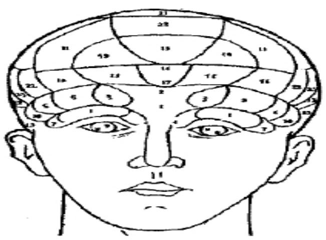
◄ Ş ekil 1. Al ı n k ı sm ı 1. Fiziksel sevgi

2. İ yilik, ş efkat, ihsan 3. Çeli ş ki hissi

4. Ki ş ilik, bireylik, ferdiyet hissi 5. Hilekarl ı k

6. H ı rs ı zl ı ğ a yatk ı nl ı k 7. Onur

8. Ş öhret tutkusu, ihtiras 9. Tedbirlilik, dikkatlilik 10. E ğ itilme, ehlile ş tirilme

13. Sözel haf ı za

11. Mekan içgüdüsü. 12. Yüz haf ı zas ı

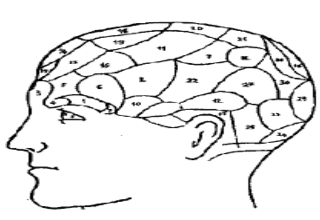
14. Benzerliyi h ı zl ı alg ı lama yetene ğ i. 15. Metafizik ak ı l 16. Zeka

17. Ş iirsel yetenek.

18. İ yi kalplilik, aç ı k yüreklilik 19. İ mitasyon, taklit 20. Dinsel içgüdü

21. İ stikrarl ı l ı k, dengelilik 22. Tedbirlilik, dikkatlilik 23. Ki ş ilik içgüdüsü.

◄ Ş ekil 2. Yan k ı s ı m

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.

Fiziksel sevgi Çeli ş ki hissi

Ki ş ilik, bireylik, ferdiyet hissi Hilekarl ı k

H ı rs ı zl ı ğ a yatk ı nl ı k Onur

Ş öhret tutkusu, ihtiras Tedbirlilik, dikkatlilik

---

9. E ğ itilme, ehlile ş tirilme 10. Mekan içgüdüsü 11. Yüz haf ı zas ı 12. Sözel haf ı za

13. Benzerli ğ i h ı zl ı alg ı lama yetene ğ i 14. Metafizik ak ı l 15. Zeka

16. Ş iirsel yetenek

17. İ yi kalplilik, aç ı k yüreklilik 18. İ mitasyon, taklit 19. Dini içgüdü

20. İ stikrarl ı l ı k, dengelilik 21. Tedbirlilik, dikkatlilik 22. Ki ş ilik içgüdüsü

23. Görünümü muhafaza etme içgüdüsü

24. Dü ş üncelerini kolayca ifade ederek konu ş abilme yetene ğ i 25. Ses hissi

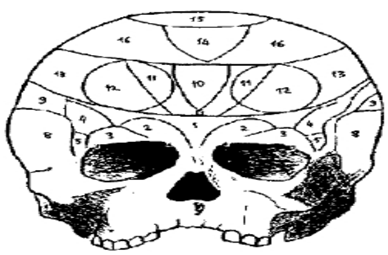
26. Mekanik içgüdü 27. Say ı sal his

28. Dostluk, egemenlik alt ı nda olma. 29. Suçluluk, h ı rs ı zl ı k.

◄ Ş ekil 3. İ nsan Kafatas ı 1. E ğ itilme yetene ğ i 2. Yer ve yön hissi Ki ş ilik hisleri 3. Renk hissi 4. Ses hissi 5. Say ı

6. Konu ş ma

7. Dil yetene ğ i 8. Sanat hissi

10. 11. 12. 13. 14. 15.

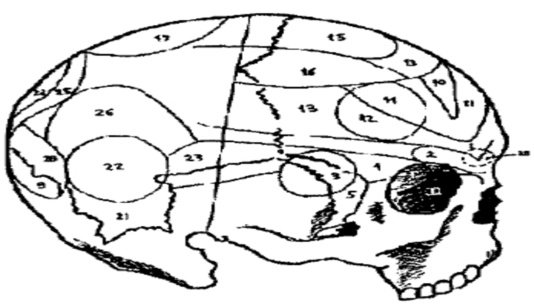
9. H ı rs ı zl ı k

Benzerliyi h ı zl ı alg ı lama yetene ğ i Felsefi zeka (12 ile birle ş iyor) Muhakeme hissi

Organizatörlük yetene ğ i (9,10-12,14) iyi kalplilik Dini konulara ilgi

Taklit, imitasyon hissi (14 ile birle ş iyor)

◄ Ş ekil 4. İ nsan kafatas ı n ı n yandan görünümü

1. E ğ itilme yetene ğ i 2. Yer ve yön hissi 3. Renk hissi 4. Ses hissi 5. Say ı

6. Sanat hissi 7. H ı rs ı zl ı k.

8. Benzerli ğ i h ı zl ı alg ı lama yetene ğ i.

9. Felsefi muhakeme 10. Zeka

11. Organizatörlük yetene ğ i. 12. İ yi kalplilik

13. Dini konulara ilgi 14. Taklit hissi. 15. Kararl ı l ı k.

16. Cinsel e ğ ilim hissi. 17. Ki ş isellik hissi 18. Dostluk, as ı l ı l ı k.

19. Sava ş kanl ı k, y ı rt ı c ı l ı k 20. Adam öldürme 21. Hilekarl ı k 22. Kibirlilik

23. Ş öhret tutkusu

24. Tedbirlilik, ölçülü davranma.

Gall'm sistemi d ı ş ı nda ba ş ka sistemler de mevcuttu (Örne ğ in, "Spurzheim sistemi"). Ayr ı ca ünlü frenoloji bilim adam ı Casare Lombroso'yu örnek gösterebiliriz. Bir hekim olan Casare Lombroso mahkumlar ı n ki ş ilikleri üzerinde incelemeler yapm ı ş , bunlar ı n birçoklar ı n ı gözlem alt ı nda bulundurmu ş , huy ve hareketlerini, dü ş üncelerini, ya ş ay ı ş ve geçmi ş lerini ara ş t ı rm ı ş ; cezaevlerinde ölen mahkumlar ı n cesetleri üzerinde otopsiler yapm ı ş t ı r. Bütün bu deneylerden sonra Lombroso baz ı insanlar ı n suçlu olarak do ğ duklar ı kanaatine varm ı ş t ı r. Lombroso'ya göre, do ğ u ş ta suçlu ad ı verilen bu suçlular, bedenlerinde bulunan baz ı gayri tabiilikler, stigmat veya anomaliler ile ayr ı l ı rlar.

Fizik,, biyolojik ve psikolojik olarak s ı n ı fland ı r ı lan bu anomaliler onlar ı iradeleri.d ı ş ı nda suç i ş lemeye yöneltir. Lombroso'ya göre, fizik anomalleri çe ş itli suçlu kategorilerinde ba ş ka ba ş kad ı r. Örne ğ in, adam öldüren ve h ı rs ı zlar, bak ı ş lar ı n ı n ve fizyonomilerinin

belirtileriyle birbirinden ayr ı l ı rlar. Adam öldürenlerin bak ı ş lar ı so ğ uk, donuk, sabittir; gözleri kanl ı d ı r. H ı rs ı zlarda ise bak ı ş lar hileli, hareketli ve gözler e ğ ridir.

Yüz yap ı s ı , beden yap ı s ı ve insan karakter aras ı nda ba ğ lant ı kuran görü ş ler belli bir zaman sonra ele ş tirilere u ğ ram ı ş ve hesap olunmaya ba ş lam ı ş t ı r. Fakat, bu sistemler, ça ğ da ş psikolojide birçok hususta temel dayanak olu ş turmu ş tur. Yüz

biçimi ve beden yap ı s ı , iç salg ı bezlerimizin olu ş turdu ğ u dengele ş meyle, karakter ve ş ahsiyet özelliklerimiz aras ı ndaki ili ş kiler, frenolojiyi geli ş tirenler taraf ı ndan bilimsel olmayan yöntemlerle ara ş t ı r ı lm ı ş t ı r. Ancak de ğ i ş en çal ı ş malar ı n özü de ğ il, yaln ı zca yöntemleri olmu ş tur.

2. BÖLÜM

ERZURUMLU İ BRAH İ M HAKKI'NIN "MAR İ FETNAME"S İ

İ slam dünyas ı nda gerek birçok bilim dallar ı , gerekse çe ş itli ara ş t ı rma usulleri Hint, Çin, M ı s ı r, Iran ve Yunan'dan esinlenmi ş , daha de ğ i ş ik ş ekillerde ortaya ç ı km ı ş t ı r. Bu alandaki çal ı ş malar bazen İ slam'a ayk ı r ı olan usullerle (örne ğ in, kehanet), bazen de me ş ru usullerle yürütülmü ş tür. Bu çal ı ş malar ı n me ş rulu ğ unu savunmada en temel dayanak ise İ slam büyüklerinin (örne ğ in, Ali bin Ebu Talip, Cafer Sad ı k) bu gizli ilimlere vak ı f olduklar ı yönündeki söylemler olmu ş tur.

Fizyognomi de gizli ilimler içinde yer alm ı ş t ı r. De ğ i ş ik adlar (İ lm-i Firaset, İ lm-i Sima) alt ı nda toplanm ı ş çe ş itli metodlar ve tezler, o dönemde a ş a ğ ı yukar ı bugünkü fizyognominin i ş levini yerine getiriyordu. Bilim adamlar ı bu ilimlerin (veya uygulamalar ı n)

kayna ğ ı n ı müminin manevi geli ş iminde aram ı ş lard ı r. Örne ğ in, firaset; ilham, ke ş f, sezgi, keskin idrak, kalp gözüyle görmek gibi anlamlar ı içeren bir kavram olmu ş tur. Firasetin temelinde, takvan ı n kalpleri nurland ı ran bir nimet oldu ğ u ve gö ğ se in ş irah (geni ş lik, huzur) verdi ğ i, bu vesile ile de müminin Allah' ı n nuru ile bakabildi ğ i dü ş üncesi yatmaktad ı r. Allah kulunu sevdi ğ i zaman "onun gören gözü, i ş iten kula ğ ı , tutan eli, yürüyen aya ğ ı " oldu ğ u için tüm bu marifetleri Allah' ı n bir nimeti olarak görmü ş lerdir.

Müslüman bilim adamlar ı n ı n ba ş l ı ca özelli ğ i ansiklopedik bilgiye sahip olmalar ı idi. Onlar, u ğ ra ş t ı klar ı çe ş itli bilim dallar ı n ı n verdi ğ i avantaj ı kullanarak fizyognomiyle ilgili olarak birtak ı m görü ş ler ortaya atm ı ş ve geli ş tirmi ş lerdir. Bu konudaki geleneksel görü ş ler de ğ i ş ik eserlerde geçmektedir. Örne ğ in, kal ı n dudakl ı insanlar ı n zevkine dü ş kün, ince ve normalde s ı kça kapal ı duran dudaklara sahip olanlar ı n s ı k ı a ğ ı zl ı olduklar ı belirtilmi ş tir, insanlarda küçük ba ş , akl ı n azl ı ğ ı na ve s ı r sakla-mamaya, büyük ba ş akla ve zekaya, yass ı tepe ba ş lakaytl ı k ve gams ı zl ı ğ a, yanlardan bas ı k ba ş huyu ve tabiat ı dar ve hiddetli olmaya i ş arettir. Gaga burunlu insanlarda egemenlik ruhunun, kalk ı k burunlularda ise asili ğ in oldu ğ u ifade edilmi ş tir. Yüzün belirgin organlar ı olan gözler, burun, a ğ ı z, çene, kulaklar ı n yan ı s ı ra ka ş lar, kirpikler, göz kapaklar ı , gözleri rengi, derinin rengi, k ı r ı ş ı klar vs. ele al ı nan özellikler aras ı ndad ı r. 18. yüzy ı lda ya ş am ı ş ünlü bilim adam ı ve mutasavv ı f Erzurumlu İ brahim Hakk ı 'n ı n (1705-1771) Marifetname'si ansiklopedik bir kitap olmas ı itibariyle, fizyognomiye de

büyük yer vermi ş tir. Olgun bir mutasavv ı f olan İ brahim Hakk ı , çok say ı da (baz ı ara ş t ı rmalarda bu say ı 15, 30, 50 ve hatta 70 olarak geçmektedir) eser yazm ı ş t ı r. Bu eserler aras ı nda en me ş hur olan ı ise Marifetname olmu ş tur.

Bu eser, kapsaml ı ve olgun düzeyde bilgi edinmi ş , ça ğ ı ndaki bilgi ve ke ş iflere yabanc ı kalmayan İ brahim Hakk ı 'n ı n eski ile yeniyi kayna ş t ı rmaya çal ı ş t ı ğ ı bir kitapt ı r. Ona göre de ya ş ad ı ğ ı dönemin bütün bilgilerini kapsayan ansiklopedik özellikte bir çal ı ş mad ı r, İ brahim Hakk ı bu kitab ı nda kendinden önce ya ş am ı ş

İ slam dü ş ünürlerinin eserlerinden yararland ı ğ ı için, eserin fizyognomiyle ilgili bölümünü de okurken önceki dönemlerde fizyognomi ile ilgili görü ş lerin neden ibaret oldu ğ u konusunda da bilgi edinebiliriz. Nitekim, eserde de beden yap ı s ı , yüz biçimi ve bedenin ayr ı ayr ı azalar ı ile insan karakteri aras ı ndaki ili ş kinin "hikmet ehlinin" dilinden ayr ı nt ı l ı bir ş ekilde sunuldu ğ unu görmekteyiz.

Marifetname, "Mukaddime" ile üç "Fen" ve bir "Hatime" olmak üzere be ş ayr ı bölümden olu ş maktad ı r. Bu k ı s ı mlar da kendi içlerinde "Bab, Fas ı l, Nevi" olarak ayr ı lm ı ş t ı r (Bunlar ı n d ı ş ı nda ba ş ta ve sonda, birkaç sayfal ı k yaz ı lar vard ı r). Marifet-name'de, fizyognomi ile ilgili bilgiler 4. bab ı n 5 fasl ı n ı n 3. ve 4. nevilerinde yer almaktad ı r.

Marifetname'ye göre, Allah insan alemin en güzel

ş ekilde süsleyip

nurland ı rm ı ş t ı r. Bunun yan ı s ı ra, insanlar ı ş ekil ve karakter olarak de ğ i ş ik yaratm ı ş t ı r. Sonra lütuf ve inayeti ile, ş ekli karakterin ve azay ı da ahlak ı n belirtisi k ı lm ı ş t ı r. Böylece, insan önce kendi görünümünden kendi karakterini tan ı mlayarak ihtimam ile ahlak ı n ı güzelle ş tirir. Daha sonra yak ı nlar ı ve dostlar ı n ı n d ı ş görünümlerine fehm ve firasetle bakarak, onlar ı n iç hallerine ve ahlaklar ı na vak ı f olabilir: Onlara ya ahlaklar ı na göre ra ğ bet ve muhabbetle muamele eder, veya akl ı nca güzel idare ile geçinip gider.

İ brahim Hakk ı , yüz yap ı s ı n ı n (daha geni ş anlamda vücut yap ı s ı) karakter ile ili ş kisini bir ilahi kural oldu ğ unu ifade etmektedir. Bu anlamda fizyognomiyi ö ğ renmek ve bu vesile ile çevredeki insanlarla karakterlerine göre muamele etme gibi iyi bir sosyal ileti ş im metodu sunmaktad ı r.

Erzurumlu İ brahim Hakk ı , yüz yap ı s ı (k ı smen vücut yap ı s ı) ve insan karakteri ile görü ş leri ş iir ş eklinde a ş a ğ ı daki gibi sunmaktad ı r: Burada, sadece yüz yap ı s ı de ğ il, vücut yap ı s ı ve mimikler de ele al ı nm ı ş t ı r.

Ba ş Organlar ı n ı n Ş ekillerinin Hikmetini Bildirir

Ey aziz! Hikmet ehli demi ş lerdir ki: Cenab- ı Hak insan ı n vücudunu en mükemmel ve güzel ş ekilde yaratm ı ş t ı r. Organlar ı n birbiriyle uyumu ve simetrisi, nezaketin ve güzelli ğ in örne ğ i olmu ş tur. Bedenin güzelli ğ ini, vas ı flar ı n ı dil, bildirmek ve anlatmaktan

acizdir. Yüzünün güzelli ğ i, içinin temizli ğ i ve kemali, huyunun yumu ş akl ı ğ ı , tabiat ı n ı n iyili ğ i, konu ş mas ı n ı n pürüzsüzlü ğ ü ile dünyada benzersiz bir yarat ı kt ı r. Ho ş yürüyü ş ü, tatl ı söyleyi ş i, güzel hareketi ve sevimli sesiyle alemin akl ı n ı alm ı ş t ı r. Güzelli ğ inin çekicili ğ i, can ı n ı n tatl ı l ı ğ ı yla dünyan ı n sevgilisi, irfan ehlinin be ğ endikleri olmu ş tur ve a ş ı klara ondan nice haller gelmi ş tir.

Cenab- ı Hak, ş ekil ve biçim verdi ğ i insan bedenindeki dört kar ı ş ı m ı n (kan, balgam, safra, sevda) duman ı ndan k ı ymetli saç ihsan etmi ş , iki yumurtan ı n duman ı ndan da erkeklerin gö ğ üs ve yüzlerinden k ı l ye ş ertmi ş tir. Ta ki saçla kad ı nlar süslü, b ı y ı k ve sakalla erkekler belli ve ka ş larla herkes belirmi ş ve tan ı nm ı ş olsun.

Saç ı n siyahl ı ğ ı fazlal ı ğ ı ndan, sar ı olu ş u balgam ı n çoklu ğ undan, beyaz olmas ı grizi, tabii hararetin zay ı flamas ı ndand ı r. Hararetin zay ı fl ı ğ ı da fazla nezleli olmaktan, çok cima (kad ı nla birle ş me) yapmaktan ve fazla üzüntü ve ac ı duymaktan ileri gelir. Fakat aln ı n nuru, gönüllerin ba ş ı d ı r, iki ka ş , iki gözün gölgeli ğ i ve nurlu yüzün hilali olmu ş tur. Gözlerin, burunla iki ka ş aras ı nda olmalar ı çarpmalardan korunmalar ı ve ba ş ı n ön taraf ı nda yarat ı lm ı ş olmalar ı da vücudun bütün i ş lerinde ona yol gösterici olmalar ı içindir. Göz kapaklar ı , göz yuvarla ğ ı n ı n örtüsü ve onun kötü nazardan koruyucusu olmu ş tur.

Göz kapaklar ı , gözü türlü etkilerden korudu ğ u gibi, uyku zaman ı nda da göz yuvarlaklar ı na örtü vazifesini görür ve gözü süsleyen kirpiklerle birlikte gözü, toz duman gibi zararl ı ş eylerden korur. Göz bebe ğ inin siyah, etraf ı n ı n beyaz olu ş u, süs ve güzellik içindir. Göz nurunun siyah noktas ı nda bulunmas ı ona, organlar ı n en de ğ erlisi s ı fat ı n ı

vermektedir. Göz bebe ğ inin, yuvarla ğ ı n ortas ı nda olu ş u, tabakalar ı n ı n gereklerindendir.

Göz yuvarla ğ ı n ı n oval olmas ı n ı n sebebi; göz nurunun etrafa yay ı lmas ı n ı kolayla ş t ı rmak içindir, insan kafas ı n ı n yuvarlak olu ş u, çarpmalardan sak ı n ı lmas ı ve beyin organlar ı na daha geni ş bir yer olmas ı içindir. Büyüklü ğ ünün bu kadar olmas ı , en uygun ş ekildir, insan yüzünün yuvarlak olu ş u, güzelli ğ iyle güne ş ve aya benzemesi içindir. Dudaklar ı n k ı rm ı z ı , di ş lerin inci gibi olmalar ı süs ve güzellik içindir. Burnun k ı k ı rdak olu ş u, hafif olmas ı ve çarpmalardan zarar görmemesi içindir. Burun deliklerinin geni ş olmas ı kokuyu fazlaca ve çabucak almas ı ve sümü ğ ün kolayca akabilmesi içindir.

Di ş lerin keskinleri kesmek ve k ı rmak, enlileri ö ğ ütmek ve çi ğ nemek, dizili ş lerinin düzenli olu ş u, konu ş ma zamanlar ı nda harflerin ve sesin düzgün ç ı kmas ı içindir. Dilin kemiksiz olu ş u, lokmay ı a ğ ı zda hareket ettirmek, harfleri söyleyebilmek ve kelimeleri kolayca ifade edip bildirmek içindir. Dilin dudaklarda di ş ler taraf ı ndan hapsedilmi ş olmas ı az konu ş mas ı içindir. Dil bir oldu ğ u halde göz ve kulaklar ı n iki olu ş u, fazla görmek ve kolayca i ş itmek içindir. Kulaklar ı n ba ş ı n iki taraf ı nda olu ş u, hafif ve latif olmalar ı ve çarpmalardan zarar görmemeleri içindir. Boynun enlilik ve uzunlu ğ unun bu ş ekilde, bu büyüklük ve biçimde olu ş u, ba ş ile kolayca münasebet ve ba ğ lant ı kurmas ı ve onun a ğ ı rl ı ğ ı na dayanabilmesi içindir.

Ba ş ı n bir tek kemik olmay ı p yedi omurdan meydana gelmi ş olmas ı , vücudun her taraf ı yla kolayl ı kla ba ğ lant ı kurmas ı içindir.

İ nsan ba ş ı n ı n, bütün organlar ı n üstünde ve yüksekte olu ş u, ş an ı n ı n büyüklü ğ ü ile ululu ğ unu duyurmak ve kendisinde bulunan ak ı l cevherinin k ı ymetini takdir ettirmek içindir. Ba ş ı n, on duyu organ ı n ı n ba ş lang ı ç yeri olmas ı , onun ş eref ve de ğ erini art ı rmaktad ı r. Bu kadar organ ve kuvvetlerin böyle bir yerde (ba ş ta) toplanm ı ş olmas ı , Cenab- ı Hakk' ı n kudretinin kemalini göstermek ve sanat ı n ı n ululu ğ unu belirtmek içindir.

İ nsan organlar ı n ı n ş ekil ve biçimlerinden sezip anmakla ve bak ı ş ı n, gönül ve cana olan emniyet ve selametini, lütuf ve kerametini bildirir

Ey aziz, hikmet ehli demi ş lerdir ki:

Alemi bu ş ekil ve surette yaratan Cenab- ı Hak, e ş i benzeri olan insan alemini en güzel ş ekilde ve en be ğ enilir surette tasvir edip ş ekil verdikten sonra ona üfürdü ğ ü ruhu ile bezetmi ş ve ayd ı nlatm ı ş t ı r ve hayvan cinsinden insan türünü, güzellik ve sevimlilikle benzetmi ş , anlama ve konu ş ma yetene ğ iyle üstün k ı lm ı ş t ı r. Gerçi Cenab- ı Hak, insanlar ı n beden ve ruh bak ı m ı ndan bir yaratm ı ş t ı r. Fakat insanlar zeka ve kabiliyette, huyda de ğ i ş iktir, birbirlerinden farkl ı d ı r.

Sonra Allah, lütuf ve inayetiyle, hikmetinin gere ğ ini, sanat ı n ı n inceli ğ ini bu yarat ı kta göstermi ş , yüzünü, ş ekil ve yap ı s ı n ı içine, organlar ı n ı n biçimini ahlak ve karakterine belirti yapm ı ş t ı r ki, insan kendi ş ekil ve yap ı s ı ndan kendi vas ı flar ı m bilip ona göre ahlak ve hareketlerindeki, huylar ı ndaki eksik ve aksakl ı klar ı düzeltsin. Sonra arkada ş ve dostlar ı n ı n vücut yap ı s ı ve ş ekillerine

bak ı p zeka ve karakterlerini, huy ve tabiatlar ı n ı ince sezi ş ve zekas ı yla bilsin ve buna göre onlara muamele etsin, be ğ ensin ve sevsin veya akl ı n ı kullanarak karakterlerine göre hareket ederek onlarla geçinip gitsin veya onlardan uzakla ş ı p emniyeti, rahat ve selameti bulsun ve ne kimseden incinsin ne de kimseyi incitsin. Gönül ho ş lu ğ u ile rahat oturup kalks ı n. Ey ak ı ll ı , insan ve cinlerce cihan ba ğ ı nda be ğ enilen budur: Ne kimse senden incinsin, ne de sen bir kimseden incin.

"Güzel huylu insandan hay ı r isteyin." hadis-i ş erifine göre, güzel ve sevimli insanlarda daima güle ş , iyi huy ve tatl ı sözlerin görüp i ş itildi ğ i gerçe ğ i duyurulmaktad ı r.

Kur'an- ı Kerim'de "Herkesin i ş ve ameli ş ekline uygundur." buyurulmas ı da buna i ş arettir.

Ba ş ve boyun ş ekil ve biçimleriyle, bunlara ba ğ l ı huy ve tabiatlar ı m bildirir Ey aziz, hikmet ehli demi ş lerdir ki:

- Boyu uzun olanlar ı n kalbi saf ve temiz olur. - K ı sa boylu olanlar ı n hileleri, aldatmalar ı çoktur. - Orta boylu olanlar ak ı ll ı ve ho ş huylu olurlar. - Saçlar ı sert olan kimse, ak ı lla at ı lganl ı ğ ı bulur. - Saçlar ı yumu ş ak olan saf ve utanmas ı az olur. - Saç ı sar ı olan ı n i ş i, kibirlenme ve k ı zg ı nl ı kt ı r. - Siyah saçl ı olan sab ı rl ı d ı r, onu ara.

- Kumral saç güzeldir, sahibi bedelsizdir.

- Saç ı az olan lütufkar, anlay ı ş l ı ve nazik olur.

- Ba ş ı küçük olan ı n akl ı azd ı r, gizli ş eyin varsa ona söyleme. - Ba ş ı n ı n tepesi yass ı olan keder çekmez.

- Ba ş ı n ı n derisi ince olan, hay ı r yapar, zarar vermez.

- Kel adama yakla ş ma, kötü huylu olur, ondan sak ı n. - Aln ı dar olan ı n, içi de dar, s ı k ı nt ı l ı olur. - Aln ı yumru olan, çirkin ve kal ı n kafal ı olur. - Aln ı enli olan kötü huylu olur, çünkü hastad ı r. - Aln ı normal olan ı emin bil.

- Aln ı buru ş uksuz olan, ş üphesiz tembel olur. - Aln ı uzun olan anlay ı ş l ı , az ise cömert olur.

- Ka ş lar ı n ı n aras ı buru ş uk olan, üzüntü yükünü ta ş ı r. - Kula ğ ı çok büyük olan, bilgisiz ve tembel olur.

- Küçük kulakl ı e ğ ri, orta (normal) kulakl ı do ğ ru olur. - Ka ş ı n ı n ucu ince olan ı n, i ş i gücü fitnedir.

- Ka ş ı n ı n k ı llar ı çok olan ı n, üzüntüleri de çok olur. - Ka ş ı aç ı k olan do ğ rudur, çatma olan e ğ ridir.

- İ nce ka ş l ı güzel olur, uzunu ise kibirli olman ı n delilidir. - Ka ş ı yay gibi olan, her zaman güzel olur.

- Göz çukuru az olursa, o kibirli olmaya delildir. - Siyah gözlüler itaatli, k ı z ı l gözlüler cesur olurlar.

- Gök gözlü olan zeki, ela gözlü olan edepli, terbiyeli olur. - Küçük gözlü hafif, büyük gözlü zarif, narin olur. - Gözü yumru olan k ı skanç, orta olan dost olur. - Yar ı kapal ı göz ay ı p, bak ı ş ı miskince olur. - Köre yak ı n olma, s ı k bakan, emniyetli olmaz. - Gözü ş a ş ı adama bakma, çünkü o sana e ğ ri bakar. - Güleç gözlü olan güzeldir, kirpi ğ i s ı k olan bedelsizdir.

- Büyük yüzlü olan illetlidir, küçük yüz kibirlenmeye delildir. - İ nce yüzlü sevimli, kal ı n yüzlü hor (sevimsiz) olur. - Uzun yüzlü olanlar yalanc ı olurlar.

- Ek ş i yüzlü, somurtkan olanlar ı n, sözlerinin ço ğ u ac ı olur. - Yuvarlak yüzlüler, ay'dan daha nurlu olur.

- Böyleleri çok güleç olur, onu gören murad ı n ı al ı r. - Benzi k ı z ı l olan terbiyeli, esmer olan da zeki olur. - Benzi sar ı olan illetli, siyaha çalan da tevekkelli olur. - Burnu uzun olan ı n idraki (anlay ı ş ı) az olur. - K ı sa burunlu olanlar fazla korkak olur. - Burun ucu top olan, ne ş eli olur.

- Burun ucu a ğ z ı na yak ı n olan adamdan sak ı n.

- Burun delikleri geni ş olan ı n içi kibir ve k ı skançl ı kla doludur. - Burun kanatlan dar olan ki ş ide küsme ve inat çok olur. - Burnu enli olan kimse ş ehvete tutkundur.

- Burnu e ğ ri olan kimsenin dü ş üncesi, i ş i ba ş ar ı ya ula ş t ı rmakt ı r. - Küçük a ğ ı zl ı olan güzel ve fakat çok korkak olur. - Büyük a ğ ı zl ı cesur, e ğ ri a ğ ı zl ı kötü olur.

- Genizden söylenen sözler, kibirlenmeden olsa gerek. - İ nce sesli erkeklerin i ş i, kad ı na ş ehvet duymakt ı r. - Erkek sesli kad ı nlar ı n ço ğ u yalan söyler. - Çabuk konu ş an, ince anlay ı ş l ı d ı r.

- Kaba sesli olan ı n gayreti ve yard ı mseverli ğ i fazlad ı r. - Çatal sesli olan, halktan kötülük gelece ğ ini san ı r.

- Yüzü güleç, sözü tatl ı olan insan azizdir, sevilir. - İ nce ve k ı rm ı z ı dudakl ı kimse, söyleneni iyi anlar. - Bil ki kal ı n dudakl ı n ı n k ı zg ı nl ı ğ ı a ğ ı rd ı r. - İ ri di ş liler, çok defa yaman i ş ler yapar. - Normal di ş i olanlar ı n, i ş i ho ş ve do ğ rudur. - Kokusu ho ş olan ı n, huyu da güzeldir, ho ş tur. - Çene kemi ğ i ince olan ı n, akl ı da hafif olur. - Enli çenenin sahibi kaba olur.

- Çenesi normal olan, ak ı ll ı ve güzel olur. - Uzun sakall ı ki ş i hünersiz olur.

- S ı k sakall ı ki ş i kabad ı r, sohbetini de uzat ı r. - Siyah ve az sakall ı olmak zekaya delildir. - Hiç k ı l ı olmayan köse adam ı n hilesi çok olur. - Sakal ı de ğ irmi olan ı n kemali de çoktur. - Kafas ı enli olan ahmakl ı k illetine tutuktur. - Boynu çok uzun olan ı n olgunlu ğ u az olur. - Boynu ince olan cahil olur.

- Boynu kal ı n olan gece gündüz yiyici (obur) olur. - Boynu k ı sa olan ı n hilesi çok olur.

- Boynu normal olan ı n i ş i iyilik yapmakt ı r. - Her uzvu normal olan, ş üphesiz ki güzel olur.

5. nevide ise bedenin di ğ er uzuvlar ı n ı n (omuz, kol, parmak, t ı rnak, gö ğ üs vs.) insan karakteri ile ili ş kisi ele al ı nm ı ş t ı r.

Marifetnamenin bir çok konulan gibi, fizyognomiyle ilgili k ı sm ı da ayr ı bir ara ş t ı rma gerektirmektedir.

3. BÖLÜM

YÜZ YAPISI - İ NSAN KARAKTER İ

İ L İŞ K İ S İ N İ N GÜNÜMÜZDEK İ UYGULAMALARI

XX. yüzy ı lda sanayinin geli ş imi i ş letme, yönetim, insan kaynaklar ı alanlar ı nda çe ş itli yöntemlerin uygulanmas ı na neden olmu ş tur. Çok say ı da deneyler yap ı lmas ı yoluyla yüz okumay ı yeni temele oturtma çabalar ı olumlu sonuçlar vermeye ba ş lam ı ş ve geni ş uygulama alan ı bulmu ş tur. 1940'l ı y ı llarda Amerikal ı hukukçu Edward Vincent Jones, yüzün dilini ara ş t ı rmak üzere bir enstitü kurmu ş tur. Bunu izleyen y ı llarda Robert L. Whiteside ve William F. Burtis'in bu konudaki kapsaml ı çal ı ş mas ı nda altm ı ş sekiz ana yüz özelli ğ ini bin iki yüz denek üzerinde test etmi ş ve sonuçlar ı n istatistik analizinde yüzde doksan üç oran ı nda ba ş ar ı ya ula ş t ı ğ ı n ı belirtmi ş tir.

Günümüzde dünyan ı n birçok üniversitelerinin sosyal psikoloji bölümlerinde yürütülen ara ş t ı rmalar, yüz okuman ı n bilimsel temellerini oturtmaya çal ı ş maktad ı r. Dünyaca ünlü firmalar ı n; MCI, General Electric ve American Airlines gibi devlerin, yüz okumayla ilgili dan ı ş manl ı k hizmetlerinden ve e ğ itimlerinden yararland ı klar ı bilinmektedir.

ABD'de yönetim psikolojisinde ve mesleki faaliyetlerde (özellikle, i ş e kabul etme ve görevlendirme zaman ı) fizyognomi yöntemlerine ba ş vurulmaktad ı r. Örne ğ in, yönetici adaylar ı n ı seçerken, adaylar ı n foto ğ raflar ı (yandan ve önden) 195 ayr ı ayr ı belirtileri içeren özel fizyognomi tablolar yard ı m ı yla inceleniyor. Bundan sonra, inceleme sonuçlar ı na dayanarak neredeyse, ba ş vuran adaylar ı n %80'i geri çevriliyor.

Fizyognomi bugün disiplinler aras ı bir ara ş t ı rma dal ı haline gelmi ş tir. Bu gün fizyognominin de ğ i ş ik e ğ itim programlar ı nda zorunlu disiplin olarak okutuldu ğ unu görebiliriz. Psikoloji, t ı p ve biyoloji gibi do ğ rudan ba ğ lant ı l ı bölümlerin yan ı s ı ra ileti ş im, istihbarat, polis, kriminoloji, turizm, i ş letmecilik, insan kaynaklan, ressaml ı k vs. gibi onlarca bölümde fizyognomi okutuldu ğ unu görebiliriz. Kitab ı n sonraki bölümlerinde görece ğ imiz gibi, bugün foto ğ raflar ı n incelenmesi yoluyla hastalara te ş his koyma, tarihi resim eserleri üzerinde inceleme yaparak tarihi ş ahsiyetlerin karakterlerini belirleme gibi metodlarda fizyognomiden ba ş ar ı yla yararlan ı lmaktad ı r.

Son y ı llarda Türkiye'de de söz konusu alana ilginin artt ı ğ ı ve bu yönde baz ı çal ı ş malar ı n yap ı ld ı ğ ı n ı görmekteyiz. Konuyla ilgili çal ı ş malar yapan uzmanlar Mehmet Auf ve Dr. Murat Toktam ı ş o ğ lu taraf ı ndan "Yüz Okuma, i ş ve Sosyal Ya ş amda Yüz Okuma Teknikleri" adl ı bir çal ı ş ma yap ı lm ı ş t ı r.

Birçok alanlarda; finans sektörü, ilaç, sigorta ve hizmet sektörü ile özel ve kamudaki birçok ş irket bu konuda e ğ itim ve dan ı ş manl ı k hizmetinden yararlanmaktad ı rlar. Uzmanlar, yüz okuman ı n falc ı l ı k ve gelece ğ i okuma

olmad ı ğ ı n ı söylerken, yüz okuma uzmanlar ı n ı n, bilimsel geçmi ş leri olan ve konuyla ilgili bilimsel çal ı ş malar ı olan kimseler oldu ğ unu da özenle vurgulamaktad ı rlar.

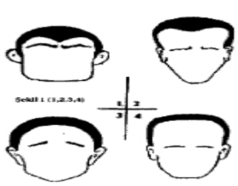
4. BÖLÜM

KOLAY F İ ZYOGNOM İ NOTLARI

İ nsan yüzünün a ş a ğ ı daki ay ı rt edici çizgileri, ayr ı ca özgün bak ı ş ifadeleri o insan ı n çe ş itli yetenek ve e ğ ilimleri hakk ı nda fikir yürütmeye olanak sa ğ l ı yor.

Al ı n

Al ı n (Ş ekil l, No. 1) - enerjik, gaddar, suç i ş lemeye yatk ı n, a ş a ğ ı l ı k içgüdüleri güçlü.

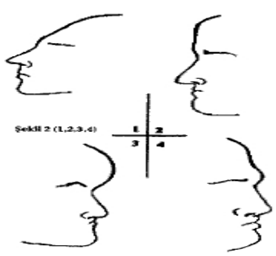

Geni ş ve kö ş eleri kabar ı k al ı n (Ş ekil l, No. 2) - hayal gücü kuvvetli.

Hilal ş ekilli al ı n (Ş ekil l, No. 3) - dar kafal ı , burnunun ucundan ötesini göremeyen, rutin, yetenekleri az, gizli yetersizliklere sahip.

Enli ve yüksek al ı n (Ş ekil l, No. 4) - çok ak ı ll ı .

Devrik piramit ş ekilli al ı n (Ş ekil 2, No. 1) - melankolik- kurnaz, yalanc ı , aptal, bencil ve serserili ğ e yatk ı n.

Dörtgen ş ekilli al ı n (Ş ekil 2, No. 2) - alçak gönüllülük.

A ş ı r ı kabar ı k al ı n (Ş ekil 2, No. 3) - öfkeli, dar kafal ı , günlük ya ş am ı nda pratik.

"Müzik bölgesi" kabar ı k olan al ı n (Ş ekil 2, No. 4) - do ğ u ş tan müzik yetene ğ ine ve zengin iç dünyaya sahip.

Dar, ensiz ve geriye do ğ ru bas ı k al ı n -muhakeme gücü zay ı f. Sert ve ortas ı kabar ı k al ı n- so ğ ukkanl ı , a ğ ı rba ş l ı , sa ğ duyulu. Düz ve ensiz al ı n - aç ı k kalpli, hay ı rsever, saf.

A ş ı r ı geli ş mi ş al ı n - ufku geni ş , gözlemleme yetene ğ ine sahip.
A ş ı r ı büyük al ı n - tembellik ve hareketsizlik.

A ş ı r ı düz al ı n - yumu ş ak karakter, bazen dar dü ş ünceli A ş ı r ı enli al ı n - h ı rç ı n, çabuk sinirlenen, kibirli.

A ş ı r ı küçük al ı n - hareketli, çevik (genelde manevi de ğ erleri çok da yüksek olmayan).

Küçük ve dar al ı n - i ş ine özen göstermeyen.

Al ı n K ı r ı ş ı klar ı

Düz, k ı r ı ş ı ks ı z al ı n - kay ı ts ı z, e ğ lenceye meyilli. Ka ş lara yak ı n yatay k ı r ı ş ı klar ı olan al ı n - derin zeka. Saçlara yak ı n yatay k ı r ı ş ı klar ı olan al ı n - gaddarl ı k, kibirlilik Katman ş ekilli kal ı n k ı r ı ş ı klar ı olan al ı n - zekas ı orta düzeyde olan, tembellik, uyu ş ukluk.

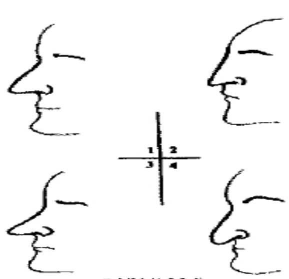
Her tarafa yay ı lan k ı r ı ş ı klar ı olan al ı n - garip, orijinal. Burun taban ı na do ğ ru dikey k ı r ı ş ı klar ı olan al ı n - derin zeka.

Yatay, paralel ve az belirgin k ı r ı ş ı klar ı olan al ı n - sa ğ duyulu, adil. Dikey k ı r ı ş ı klar ı olan al ı n - derin zeka, enerjik, kibirli, ş öhret tutkunu.

Derin ve zikzak ş ekilli k ı r ı ş ı klar ı olan al ı n - i ş te ba ş ar ı s ı zl ı k. Derin ve zikzak ş ekilli k ı r ı ş ı klar ı olan ensiz ve kemikli al ı n- ars ı zl ı k, yüzsüzlük ve her türlü kötü huylar. Tüm yönlere yay ı lm ı ş e ğ ri k ı r ı ş ı klar ı olan al ı n - geri zekal ı , geçimsiz ve kaba.

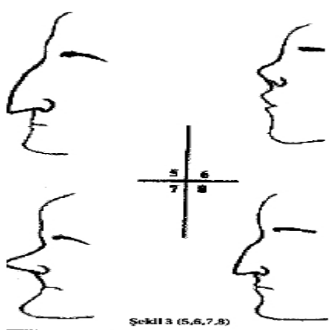
Burun

Büyük burun (Ş ekil 3, No. 1) - kibirli, ş öhret tutkunu, ba ş ı na buyruk ve enerjik. Aln ı n uzant ı s ı ş eklindeki burun (Ş ekil 3 No. 2) - ş öhret tutkunu. Uzun burun (Ş ekil 3, No. 3) - bencil, ş erefsiz, rezil, h ı rs ı zl ı ğ a meyilli ve ahlaks ı z. A ğ za do ğ ru sarkm ı ş burun (Ş ekil 3, No. 4) - hassasl ı k. Sivri uçlu kartal burun (Ş ekil 3, No. 5) - h ı rç ı n. Yuvarlak ve kalk ı k burun (Ş ekil 3, No. 6) - ahlaks ı zl ı k. Taban ı çökük, ucu ise sivri ve sark ı k burun (Ş ekil 3, No. 7) ters, k ı skanç, merakl ı , kurnaz ve ikiyüzlü.

Şekil 3 (1,2,3,4)

Gaga burun (Ş ekil 3, No. 8) - ş air ruhlu.

Şekil 3 (5,6,7,8)

Düz burun - sakin.

Öne do ğ ru a ş ı r ı ç ı km ı ş , ortas ı oyuk burun - enerjik.

Kemerli kartal burun - gönlü bol, cömert. Ensiz burun - dü ş üncesiz.
Enli burun - uysal.

Kal ı n ve k ı rm ı z ı burun - yeme ğ e ve ş araba meyilli.

Kal ı n, k ı sa, etli ve balon ş ekilli burun - tutars ı z, zay ı f irade.

Geni ş delikli burun - çevik, ş ı psevdi.

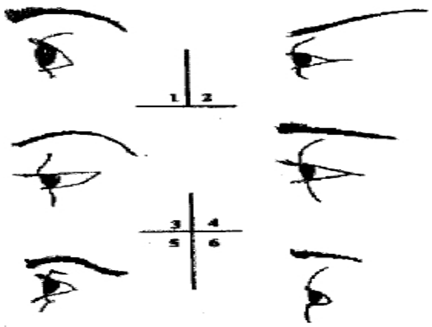
Sa ğ a veya sola meyilli e ğ ri burun - kurnaz, cimri.

Küt ve yass ı burun - aptal ve ahlaks ı z.

Göz

No.1. Büyük, yuvarlak ve geni ş kapaklan olan ve hafiften kan damlam ı ş gibi gözüken göz. Göz elmas ı nda küçük kan damarlar ı gözükmektedir. Göz elmas ı ise hastal ı k ça ğ r ı ş t ı ran, bazen sar ı ms ı bir s ı v ı katmanla kapl ı d ı r. Bir tek kelimeyle ifade etmek gerekirse - "fal ta ş ı gibi aç ı lm ı ş ". K ı sa kirpikler, dik k ı llar ı olan yüksek ka ş lara sahip tipler çabuk sinirlenen ve h ı rç ı n olup, fakat insan ve çocuk sevgisinden, içten ne ş elilikten (ama esprili de ğ il) yoksun de ğ iller.

No.2. Ensiz ve uzun kapaklar ı olan, d ı ş kö ş esi ve ka ş lar ı ş akaklara do ğ ru kalkm ı ş göz. K ı sa, fakat s ı k kirpikler aras ı ndan keskin bir bak ı ş la bakan gözbebeklerine sahiptir. Göz kapaklar ı s ı k s ı k daral ı yor (miyoplu ğ u ça ğ r ı ş t ı r ı yor). Bu tip insanlar gözlemci, içine kapan ı k, gizemli, kurnaz,

Şekil 4. No.1,2,3,4,5,6

dayan ı kl ı ve a ş ı r ı bencildirler.

ikiyüzlü, ak ı ll ı , cinsel konularda ihtiras l ı ,

No.3. yar ı inik üst göz kapa ğ ı alt ı ndan gözbebe ğ i sanki ı ş ı ğ a duyars ı z gibi duruyor ve "bulan ı k göz" ça ğ r ı ş ı m ı yap ı yor. Ka ş lar düzgün kavislidir. Göz kapaklar ı n ı n rengi kaçm ı ş . Kirpikler uzun ve seyrektir. Bunlar; korkusuz, gözüpek, ba ş kalar ı n ı n tutkular ı na derinden nüfuz edebilen, basiretli, parayla sat ı n al ı namayan ve ciddi, gaddarl ı ğ a varacak kadar adaletli tiplerdir.

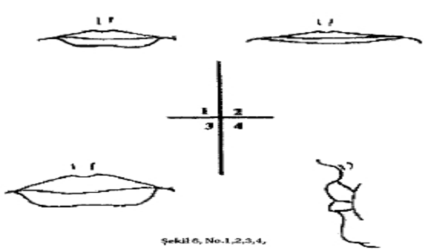
No.4. Kapaklan ş i ş mi ş gibi, gözbebe ğ i büyük ve ifadesiz gözler. Kirpikleri ve ka ş lar ı s ı k ve uzundur. Tek bir kelime ile ifade etmek gerekirse - "uyu ş uk" gözler. Bunlar; uyu ş uk, kay ı ts ı z, dar kafal ı , enerjik olmayan, fakat bu pasiflik içinde gözlemleme yetene ğ inden de yoksun olmayan tiplerdir. Bununla birlikte, bu tipler muhtemelen yumu ş ak karakterli oluyorlar.

No.5. Geni ş aç ı lm ı ş , ruh halinin de ğ i ş mesine ba ğ l ı olarak ifadesi de de ğ i ş en gözler. Konu ş ma zaman ı genelde do ğ rudan muhatab ı n ı n gözünün içine bakar. Ka ş lar ortadan yukar ı ya do ğ ru

kalk ı yor ve ş akaklara do ğ ru a ş a ğ ı iniyor. Kirpikler keskin bir ş ekilde yukar ı ya do ğ ru katlanm ı ş t ı r. Bunlar; enerjik, aktif, ba ş ı na buyruk veya ters, rica ve emirlerin yava ş yerine getirilmesine tahammül edemeyen, cesur, kararl ı , cesurlu ğ u sayesinde a ş ı r ı aç ı k sözlüdür.

No.6. A ğ ı r göz kapaklar ı aras ı ndan küçük görünen gözler. Gözbebe ğ inin hareketli olmas ı na ra ğ rnen rengi kaçm ı ş bir görünüm olu ş turuyor. Kirpikleri seyrek, ka ş lar ı küçük ve seyrektir. Bunlar; yüksek manevi de ğ erlere sahip olmayan, cimri, kurnaz, pratik ve uyan ı k tiplerdir. Yapt ı klar ı iyilikler samimi- yetten de ğ il, ç ı karc ı l ı ktan kaynaklan ı yor. Bencil ve riyakard ı rlar.

Dudaklar

Şekil 6, No.1,2,3,4,

Hatlar ı belirgin olan dudaklar (hafiften ş i ş kin) (Ş ekil 5, No. 1) - iyi kalpli, samimi, içten, ne ş eli ve genelde kötü huylardan çok iyi huylara meyilli olan tipler.

İ nce dudaklar (Ş ekil 5, No. 2) - kurnaz, bencil, gaddar, alayc ı , gizemli, riyakar, sömürücü tipler. Kal ı n dudaklar (Ş ekil 5, No. 3) -

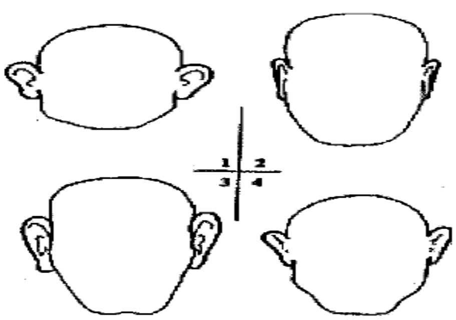
duyarl ı l ı k ve çe ş itli a ş a ğ ı l ı k içgüdüleri. Çok ender hallerde iyi kalplilik..

Ay ı r ı c ı çizgileri olan çocuksu dudaklar (Ş ekil 5, No. 4) - saf ve içten.

Kulaklar

Büyük ve kepçe kulaklar (Ş ekil 6, No.l) - hilekar. Yass ı kulaklar (Ş ekil 6, No.2) - tedbirli, so ğ ukkanl ı , iradeli. Kulak memesi bükük ve belirgin olan büyük kulaklar (Ş ekil 6, No.3) - müzik yetene ğ i

Yukar ı k ı sm ı keskin kulaklar

(Ş ekil 6, No.4) - akilli, ölçülü

ı l ı ml ı ,

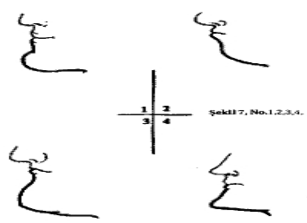
E ğ er kula ğ ı n d ı ş cephesinin tüm ö ğ eleri e ş it ş ekilde geli ş mi ş se bu kulaklara sahip ki ş ilerin akli ve zeka yetene ğ i de iyi geli ş mi ş tir. A ş ı r ı etli kulaklar - somurtkan, kaba.

Çok küçük kulaklar - duyarl ı Sert kulaklar - sa ğ l ı ğ ı yerinde Dik kulaklar - hastal ı k

Dar ve uzun kulaklar - hasetçi, tamahkar. E ğ er kulak memesi oyuk ş ekilli ise - yetenekli Dörtgen kulaklar - metanetli, nezaketli, edepli

Tüylü kulaklar - muhakeme yetene ğ i güçlü; ayr ı ca, etli ise -hassas, duyarl ı

Çene

İ leri ç ı km ı ş çene (Ş ekil 7, No.l) - enerjik ve irade gücü yüksek, serbest, asil, dürüst, inatç ı , sert.

Geriye sarkm ı ş çene (Ş ekil 7, No.2) - yumu ş ak karakter, ürkek, çekingen, dar ufuklu

Etli çene (Ş ekil 7, No.3) - ak ı ll ı , hassas, egolu.

Uzun ve sivri çene (Ş ekil 7, No.4) - etkileyici zeka, alayc ı .

Ba ş

Geriye do ğ ru e ğ ilimli ba ş - kibirli, fazla kuruntulu, kendini be ğ enmi ş . Öne do ğ ru e ğ ilmi ş ba ş - geli ş mi ş zeka

Azac ı k sa ğ a ve ya sola e ğ ilmi ş ba ş - gözleme yetene ğ i güçlü, gözü aç ı k, alayc ı ço ğ u zaman sahtekâr

5. BÖLÜM

YÜZ Ç İ ZG İ LER İ İ Ç İ N DE ĞİŞİ K B İ R S İ STEM

Fizyognomi uzmanlar ı na göre, ba ş ı n belli k ı s ı mlar ı aras ı ndaki orant ı ya göre, insan ı n karakter özelliklerini tespit etmek mümkündür. Bu konuda en bariz ili ş ki çene ve yüz aras ı ndaki orant ı d ı r. Çenesi ve yüzü büyük olan ki ş ilerde zeka yetene ğ i geli ş mi ş düzeydedir. Küçük çene ve büyük yüz prati ğ e yatk ı n karakterli insanlara özgüdür.

Yüz biçiminin uzunlu ğ u enine oranla daha fazla olan ki ş iler, canl ı ve etkileyici yap ı ya sahip ve teoriye merakl ı d ı rlar. Enli yüzler ise say ı sal bilimlere meyilli olman ı n bir belirtisidir. Bu tip yüzlerde ayr ı ca, çene k ı sm ı n ı n eni al ı n k ı sm ı n ı n pratik zekan ı n üst düzeyde geli ş ti ğ inin bir göstergesidir. Bu tür yüz yap ı s ı na sahip ki ş iler görevlerini zaman ı nda ve eksiksiz yerine getiriyor, onlar aras ı ndan vicdanl ı ve adaletli i ş çiler ç ı k ı yor. Fakat, bu tipler iyi yönetici ve

organizatör de ğ ildirler. Fizyognomi uzmanlar ı na göre, yüzün uzunlu ğ u burnun uzunlu ğ unun üç kat ı na e ş it olarsa, yüz avucun enine e ş it olmal ı d ı r. Bu tür yüz yap ı s ı dengeli insanlara özgüdür.

Yüzün üç bölgesinden her birisi bir ya ş amsal boyutu yans ı tmaktad ı r. Üst k ı s ı m insan ı n dü ş ünme ve zeka faaliyetini, entelektüel yetene ğ ini; orta bölge insani duygular ı n ı ; a ş a ğ ı bölge ise maddi dünyas ı n ı yans ı tmaktad ı r. O yüzden, belli bir ki ş inin yüz bölgeleri aras ı ndaki orant ı ya dikkat yetirmek gerekmektedir. Bu, ki ş inin geli ş me düzeyine ili ş kin fikir yürütmeye olanak sa ğ layacakt ı r.

Günümüzde fizyognomi uzmanlar ı yüz okumada daha fazla özellikleri dikkate almaktad ı rlar. A ş a ğ ı daki tabloda ünlü bilim adamlar ı V. I. Kulikov ve S.B. Ovde'nin yüz okumayla ilgili ara ş t ı rmalar ı n ı n sonuçlar ı verilmi ş tir.

Yüz Yapısı	Psikolojik Özellikler
Düz köşeli çene yapısı	Strese dayanıklı
Kabarık elmacık kemikleri	Sosyal, duygularına hakim olamama
Aşağı sarkmış yanaklar	Duygularına hakim olabilme, cesurluk
Yanağı gamzeli	Geçimsizlik, riski seven, tutkulu
Yüksek alın	Mantıklı, durumu tümüyle değerlendirebilme
Dik dörtgen şekilli	Muhakeme gücü yüksek, zihinsel faaliyete yatkın
Dikey alın	Gelişmiş fantezi, aşırı titiz
Kabarık alın	İradesi güçlü, dominant
Kavis şekilli kaşlar	Duygusallık
Kaşlar arasının geniş olması	Kendine hakim olmada yetersiz, gösterişli olmaya yatkın

Enli kaşlar	Çevresinden etkilenmeyen, kapanık, içedönük
Kabarık gözler	Kadınsı karakter, aşırı duygusal, tahammüllü
Uzun kirpikler	Duygusal, disiplinsizlik
Büyük burun	Geçimsizlik, cesur
Yüz Yapısı	Psikolojik Özellikler
Kalkık burun	Optimist, saf, iletişime yatkın
Kamburlu burun	Kendine hakim olma, gelişmiş çağrışımlı düşünme yeteneği, görsel hafızası zayıf
Ucu aşağıya doğru sarkmış burun	Kurnaz, müziğe yatkın
"İki kat" burun	İletişime yatkın, depresyona yatkın
Burun köprüsü belirgin	Arın işlerden kaçan, kaygısızlık, optimist
Büyük ağız	Maddiyata yatkın, tembel
Büyük üst kesici dişler	Açık, maddi zenginliğe ulaşmak isteyen
Çenede gamze	İşine konsantre olan
Büyük kulaklar	Cesur, barışçıl
Kepçe kulaklar	Cesur, dinamik dengelilik, duygularına hakim olan
Gevşek kulak memesi	Acıya dayanamama
Üçgen şekilli kulak memesi	Duygularına hakim olabilme, özün biçim üzerinde dominantlığı
Kısa boyun	Tahrik olmayan, sakin
Kabarık adem elması	Cesur, fantezi gücü zayıf

Tarihi ş ahsiyetlerin yüz çizgilerinin incelenmesi her zaman ilginç sonuçlar vermi ş tir. Örne ğ in, Winston Churchill'in çene yap ı s ı n ı bulldog çenesine benzetmi ş lerdir. Bu anlamda, Bat ı l ı siyasi ak ı mlar ı n mensuplar ı onu bulldog gibi azimli birisi olarak de ğ erlendirmi ş lerdir. Çevresindekileri her zaman itaat al- t ı nda bulundurmu ş , ona kar ş ı gelenleri bast ı rm ı ş II. Yelizaveta'n ı n çene yap ı s ı egemen bir karakterin belirtisidir.

Saç dizimi M- ş ekilli bir biçime sahip olan Abraham Lincoln, yüksek ideallere sahip bir ki ş i olmu ş tur. Fizyognomi uzmanlar ı , Hitler'in yüzünde gaddarl ı ğ ı n tüm belirtilerinin oldu ğ unu ifade etmektedirler. Yüz derisi a ş ı r ı derecede gerilmi ş olmas ı onu ac ı mas ı z birisi oldu ğ unun göstergesidir. K ı sa, fakat enli al ı n onun zekal ı ve korkmaz oldu ğ unu ifade etmektedir. Ka ş lar ı ve gözleri aras ı nda küçük düzlem ş ekilli (ayr ı ca kalk ı k ve sert) bir bölgenin olmas ı onun demir iradeye sahip oldu ğ unun göstergesidir. Kabar ı k elmac ı k kemikleri ile orant ı l ı bir biçimde yerle ş mi ş yüksek burun s ı rt ı s ı n ı rs ı z bir hükümranl ı k arzusunun belirtisidir.

Ünlü İ spanyol ressam Vidal Quadras burun konumuyla ilgili kendi teorisini geli ş tirmi ş tir: "insan ı n burnu nas ı lsa, karakteri de öyledir. Quadras çok say ı da

saray mensubu ve zenginlerin portrelerini çizmi ş tir. Ona göre, insan ı n karakter özelliklerini belirlemede en güvenilir organ burundur.

6. BÖLÜM

YÜZ YAPISI

1. Uzun yüz (dik dörtgen ş ekilli): Aln ı n geni ş li ğ i yakla ş ı k çenenin geni ş li ğ i kadard ı r.

Bu yüz tipi asil tip adland ı r ı lmaktad ı r. Böyle bir yüz yap ı s ı na sahip olan ki ş iler yüksek entelektli, duyarl ı ve dengelidirler. Bu tip ki ş iler tedbirli ve sa ğ duyuludurlar. Bazen de bu tip ki ş iler yöneticilik, organize etme yetene ğ ine sahip olup, amaca do ğ ru ilerlemede kararl ı l ı k gösterebilmektedirler.

2. Üçgen ş ekilli yüz: Yüksek ve geni ş al ı n, elmac ı k kemikleri kabar ı k, küçük ve kemikli burun, çökük gözlü, küçük ve az ı c ı k öne ç ı km ı ş çene. Elmac ı k kemikleri ve çene aras ı ndaki bölge kemiklidir.

Bu tür yüz yap ı s ı na sahip olan ki ş iler az duyarl ı d ı r. Bu ayr ı ca yüksek zeka belirtisidir. Böyle ki ş iler, ayr ı ca, hilekâr ve aksi bir karaktere sahiptir. Bazen bu tip insanlar ihanet etme ğ e de yatk ı nd ı rlar. Ajanlar ı n ve ihanet eden ki ş ilerin büyük bir k ı sm ı n ı n yüz yap ı s ı n ı n üçgen ş ekilli oldu ğ u söylenilmektedir. Bu insanlarda sadakat ve ba ğ l ı l ı k duygusu yoktur.

3. Yamuk ş ekilli yüz: Üçgen ş ekilli yüz yap ı s ı yla birçok ortak özellikleri vard ı r. Bu tipin aln ı geni ş tir. Sivri olmayan ve biraz ensiz çeneye sahiptir.

Bu tür yüz yap ı s ı na sahip ki ş iler ukala, duyarl ı , artist tiplidirler. Bu tiplerde sava ş ç ı ruhu yoktur. Bu tür kad ı nlar iyimserdirler. Onlar çevresindekiler için iyi bir ortam olu ş turarak mutlu bir ya ş am sürdürebilirler.

4. Kare ş ekilli yüz: Genelde sert, e ğ ilmez, bazen de ac ı mas ı z bir karaktere sahiptirler. Bu tip insanlar konu ş kan olmay ı p, kaba, alg ı lama gücü zay ı f, fakat iradeli bir yap ı ya sahiptirler, insanlarla ili ş kilerinde ş effaf ve do ğ rudan bir tutum sergilerler. En belirgin özellikleri kararl ı olmalar ı d ı r. Bu tip insanlar da ba ş ar ı ya ula ş mak için yorulmadan çabalarlar. Liderlik etme isteklerinin güçlü olmas ı na ra ğ men, bu tip insanlar aras ı ndan iyi yöneticiler ç ı kmaktad ı r. Bu tip yüz yap ı s ı na sahip olan kad ı nlarda da egemen olma iste ğ i yüksektir.

5. Yuvarlak yüz yap ı s ı : Bu yüz yap ı s ı na sahip olan ki ş iler iyi kalpli, yumu ş ak karakterli ve bar ı ş ç ı ld ı rlar. Çok ender hallerde böyle ki ş iler nefsine dü ş kündürler. Onlar konfor ve e ğ lenceyi severler. Ş öhret tutkular ı yoktur. Fakat, belli ölçüde kibirlidirler.

Yuvarlak yüzlü birisinin burun köprüsü yüksek, elmac ı k kemikleri kabar ı k, gözleri par ı lt ı l ı iseler, kararl ı ve gayretli bir ş ekilde amac ı na do ğ ru ilerleyebilme özelli ğ ine sahiptir. Bu ki ş iler aras ı ndan ünlü liderler ve komutanlar ç ı k ı yor.

Yüz Çizgileri 1. Ka ş lar:

Uzun ve kal ı n ka ş lar ideal ka ş tipidir. Dengeli bir ş ekilde (yap ı s ı , rengi, kal ı nl ı ğ ı) geli ş mi ş ka ş lar; duygular ı n, akl ı n ve karakterin de dengeli oldu ğ unun belirtisidir. Sert k ı ll ı ka ş lar ise aksi karakterin belirtisidir.

Ka ş lar, sahibinin çevredeki insanlarla ili ş kilerini yans ı t ı r. Düzgün ka ş lar, sahibinin çevredeki insanlarla iyi ili ş kiler kurabildi ğ inin göstergesidir. D ı ş uçlar ı ndaki tüyler dik duran ve yukar ı ya do ğ ru kalkan kal ı n ka ş lar, sahibinin cömert ve cesur oldu ğ unun göstergesidir. Bu tip ki ş ilerin do ğ u ş tan ba ş ar ı l ı do ğ duklar ı söylenmektedir. D ı ş uçlar ı n a ş a ğ ı ya do ğ ru e ğ ilmesi utangaçl ı k göstergesidir. Bu tip ka ş lar ı n yap ı s ı ve rengi sönük etki uyand ı r ı rsa, bunun iç enerjinin tükenmesinin bir göstergesi oldu ğ u dü ş ünülmektedir.

Zarif ten fonunda belirgin düzgün ve uzun ka ş lar ı olan erkekler, yüksek entelekte sahip olmalar ı ile bilinirler. Ayn ı tip ka ş lar ı olan kad ı nlar rükü ş olarak bilinirler. Bu kad ı nlardan genel kabul görmü ş davran ı ş kurallar ı na ayk ı r ı her türlü hareket beklenir. K ı sa ka ş lar her zaman tam kar ş ı t durumu gösterir. K ı sa ve kal ı n ka ş lar çabuk sinirlenen tiplere özgüdür.

Kal ı n ve dik ka ş lara sahip olan insanlar " ş eytani" bir karaktere sahiptirler. Dik ka ş lar her zaman isyankâr, ba ş ı na buyruk ve uzla ş maz bir karakterin belirtisidir. Kal ı n ve birbiriyle birle ş en ka ş lara sahip ki ş iler egemen olmaya meyillidirler. Böyle ka ş lara sahip olan kad ı nlar güçlü karakter yap ı s ı na sahiptirler. "Ev kad ı n ı " tiplemesi bu kad ı nlara uymaz. Yüksek ka ş lar gayretlilik ve çal ı ş kanl ı k belirtisidir. Çok a ş a ğ ı da yerle ş mi ş ka ş lar ise bunun tersinin göstergesidir. Ortadan bükük ka ş lara sahip olan kad ı nlar ba ğ ı ms ı z ve gizemli bir yap ı ya sahiptirler.

2. Göz kalbin aynas ı d ı r

Güzel ve ho ş gözlere sahip birisi sa ğ l ı kl ı , iradesi güçlü, ak ı ll ı ve enerjik bir karakter yap ı s ı na sahiptir. Bu tip gözler ı ş ı k ve olumlu enerji yayarlar. Göz kapaklar ı sa ğ lamd ı r. Etkileyici bir ifadeye sahiptirler.

Büyük gözler, duyarl ı bir kalbe sahip olman ı n, bazen de lider olma iste ğ inin bir belirtisidir. Çok ender hallerde böyle insanlarda inan ı lmaz bir kararl ı l ı k vard ı r. Küçük gözler, sahibinin somurtkan ve

içine kapan ı k birisi olmas ı n ı n bir belirtisi- dir. Göz irisinin büyük olmas ı ki ş inin iç dünyas ı n ı n dengeli ve sakin, küçük olmas ı ise dengesizli ğ inin belirtisidir. Bu durum çevredeki insanlarla olan ili ş kilere de yans ı r. Göz irisinin rengi:

Siyah, kahverengi, ye ş il - enerjik, Mavi - hassas

Aç ı k kahverengi - içine kapan ı k Gri – sadakatli

Gözlerin yerle ş imi:

Her iki gözün ayn ı yatay hatta olmas ı cömertlik belirtisidir. Erkeklerde hafifçe a ş a ğ ı ya sarkm ı ş üst göz kapa ğ ı olgunluk, a ş ı r ı a ş a ğ ı sarkm ı ş üst göz kapa ğ ı ise enerjinin tükenmesinin belirtisidir. Büyük alt göz kapa ğ ı ke ş meke ş li ya ş am ı n belirtisidir. A ş ı r ı sark ı k alt göz kapa ğ ı tutkular ı n kontrol edilemedi ğ inin göstergesidir. Ş i ş kin kapaklar ya ş amdan b ı kk ı nl ı ğ ı n belirtisidir. Gözlerin d ı ş kenar ı k ı r ı ş ı klar aras ı nda kayboluyorsa bu, etkileme gücünün belirtisidir. Göz Türleri

1.

2.

3.

4.

5.

6. 7. 8. 9.

"Ejderha gözü" - canl ı parlakl ı ğ ı olan büyük gözler. Bu gözler genelde, egemenlik gücüne sahip insanlarda bulunuyor.

Badem gözlü (bazen kirpikleri yukar ı ya katlanm ı ş) -Bunlar, narin yap ı l ı insanlard ı r.

"Aslan gözü" - kapaklan k ı r ı ş ı kl ı büyük gözler. Liderlik vasf ı na sahip insanlarda bulunur.

"Fil gözü" - dar, çekik ve a ş ı r ı enli kapaklan olan gözler. Genelde ş i ş man insanlara özgüdür. Bu tip insanlar sakin bir karaktere sahiptirler. "Kaplan gözü" - sar ı ms ı parlakl ı ğ a sahip yuvarlak gözler. Cesur karakterli insanlara özgüdür.

"Koyun gözü" - sar ı ms ı siyah irisli dar ve küçük gözler. "At gözü" - üçgen kö ş eli ve sark ı k kapakl ı büyük gözler. "Domuz gözü" - üst kapa ğ ı katlanm ı ş ve irisi mat olan gözler. "Kurt gözü" - irisi a ş ı n büyük olan gözler.

Ya ş ı k ı rk ı n üzerinde olan ki ş ilerin gözleri, karakter okumada en iyi bilgi kayna ğ ı d ı r.

3. Burun:

Yuvarlak uca ve biçimli deliklere sahip olan burun, ideal burun olarak kabul edilir. A ş ı r ı büyük burun delikleri ki ş ilik eksikli ğ inin belirtisidir. İ deal buruna sahip insan güçlü bir ki ş ili ğ e sahip olur. Uzun burun, belirgin bireycilik belirtisidir.

Gözler, a ğ ı z ve çene ile orant ı l ı olan uzun burun güçlü karakter yap ı s ı n ı n; k ı sa burun samimili ğ in ve nikbinli ğ in belirtisidir. Kemikli uzun burun kibirlilik, geçimsizlik, kendini be ğ enmi ş lik göstergesidir. Belirgin kamburlu, kemikli ve uzun burun genelde, somurtkan insanlara özgüdür. Yüksek ve düzgün burun köprüsü ideal burun köprüsü olarak kabul edilir. Bu tip burun köprüsü genelde, sa ğ l ı kl ı insanlarda bulunur. "As ı l ı damlaya" benzeyen burun ucuna sahip insanlar genelde, ya ş am a ş k ı yla doludurlar. Gaga burunlu ki ş iler etkileyici, kurnaz, ço ğ u zaman kincidirler. Etli, büyük ve "so ğ an ş ekilli" burun ucu samimilik ve s ı cakkanl ı l ı k belirtisidir. Kabar ı k delikli kalk ı k burun ba ş ı na buyrukluk, kendini kontrol edememe belirtisidir. " İ kikat burun" korkakl ı k; a ş ı r ı küçük delikleri olan burun ho ş görü, enli burun kendini be ğ enmi ş lik, k ı rm ı z ı bu- run ise ahlaks ı zl ı k belirtisidir.

Burun üzerinde siyah lekeler fiziksel yetersizlik belirtisidir. Kad ı nlarda a ş ı r ı belirgin burun gençlik y ı llar ı ndaki kötü ya ş am ş artlar ı n ı

n belirtisidir. Düz ve dar delikli burun üzerinde küçük kambur açgözlülük belirtisidir. Nefes al ı nd ı ğ ı zaman büyüyen burun delikleri kendini kontrol edememe göstergesidir.

4. A ğ ı z:

Kad ı nlar için küçük, erkekler için ise orant ı l ı a ğ ı z ideal kabul edilir. A ğ z ı büyük olan kad ı nlar cesurdurlar. Bu da erkeklerin ho ş una gitmiyor. A ğ z ı küçük olan ki ş iler genelde, zay ı f karakterli olup, geçim s ı k ı nt ı s ı ya ş arlar. A ğ ı z kapal ı yken dudaklar ı n temas hatt ı n ı n ince olmas ı ki ş inin titiz ve kuralc ı bir karaktere sahip oldu ğ unu gösterir. Büyük ve kö ş eleri a ş a ğ ı ya sarkm ı ş a ğ za sahip insanlar güçlü iradeye sahiptirler. Onlar ı etkilemek zordur. Devaml ı titreyen dudaklar güvensizlik belirtisidir.

Kavis ş ekilli küçük a ğ ı z (kö ş eleri hafiften a ş a ğ ı ya meyilli) genelde, hassas insanlara özgüdür. Ş i ş kin dudaklar ba ş ar ı belirtisidir. Simetrik ve düzgün bir ş ekilde aç ı l ı p kapanan a ğ ı z duygular ı n dengelili ğ inin belirtisidir. A ğ z ı n kö ş eleri ile gözleri birle ş tiren k ı r ı ş ı klar ı n olmas ı zor ya ş am ş artlar ı ndan kaynaklanmaktad ı r. Burun deliklerinden a ğ ı z kö ş elerine do ğ ru k ı r ı ş ı klar ı n olmas ı sinsilik belirtisidir. Üst duda ğ ı n alt duda ğ ı örtmesi karars ı zl ı k, alt duda ğ ı n öne ç ı kmas ı ise bencillik belirtisidir.

A ğ z ı n ı n bir taraf ı hafiften e ğ ilmi ş tipler ba ş ı na buyrukturlar.

Dudaklar üstünde k ı r ı ş ı klar ihtiyarlama belirtisidir. Dudaklardaki derin k ı r ı ş ı klar gençlik y ı llar ı nda refah, olgunluk ya ş lar ı nda ise yokluklardan haber verir.

5. Kulaklar

Düzgün biçimli kulaklar mutlu çocuklu ğ un belirtisidir. Biçimsiz ve solgun kulaklar .ise bunun tersini gösterir. A ş ı r ı büyük ve a ş ı r ı küçük kulaklar ki ş ilik yetersizli ğ idir.

Kulaklar ı n yerle ş imi: Kula ğ ı n üst s ı n ı r ı ka ş lardan yukar ı - daysa yüksek entelekt; ka ş larla göz aras ı ndaysa orta üzeri entelekt, gözlerden a ş a ğ ı daysa dü ş ük entelekt belirtisidir.

Kulak memesinin düzgün biçimli olmamas ı dengesiz ki ş ilik anlam ı na gelmektedir. Kulak memelerinin uzun olmas ı kayg ı s ı zl ı k, az belirgin olmas ı titizlik, çok büyük olmas ı bilgelik belirtisidir.

Kulak memesinin hafiften ileri ç ı kmas ı içtenlik, iç kulak kavsinin gerilmi ş olmas ı kendine hakim olabilme, iç kulak kavsinin öne ç ı kmas ı ise kendini kontrol edememe belirtisidir.

Pembe renkli kulak: Sa ğ l ı kl ı olma, kulak içinde benlerin olmas ı ise hastal ı k belirtisidir.

6. Yüz kemikleri ve çene

Ka ş üzerindeki kavislerin yüksek ve kabar ı k olmas ı iradeli ve güçlü olma, yüz hatlar ı n ı n az belirgin olmas ı iradesizlik ve güçsüzlük belirtisidir. Kemikli ve büyük çene güçlü karakter, sark ı k alt çene ise psikolojik sorunlar ı n göstergesidir. Çene hatlar ı n ı n az belirgin olmas ı yumu ş ak ba ş l ı l ı k, bu tip bir çenenin hafiften ikiye ayr ı lmas ı ihtiras gücü, a ş ı n ölçüde ikiye ayr ı lmas ı ise yaln ı zl ı ğ a meyillilik; enli ş akaklar kurnazl ı k; büyük çene ihtiraslara hakim olabilme, bazen ise a ş ı r ı kendini be ğ enmi ş lik göstergesidir.

Enli ve kabar ı k al ı n zekilik ve bilgelik; enli ve düz al ı n yetenekli olma; ensiz al ı n içine kapan ı kl ı k ve somurtkanl ı k, böyle bir al ı n ı n düz olmas ı ise aptall ı k göstergesidir.

7. BÖLÜM

YÜZ YAPISI VE GÖRSEL HAFIZA

Görsel haf ı za yetene ğ i ki ş ilere göre de ğ i ş mektedir. Ş öyle ki, insan ı n bir ki ş iyi tan ı mas ı için onu birkaç defa görmesi gerekmektedir. Baz ı lar ı yak ı ndan tan ı d ı ğ ı birisini iki-üç sene görmeyince çok kolay bir ş ekilde unutabiliyor. Di ğ er taraftan, baz ı insanlar görü ş tükleri ki ş ilerin yüzünü çok kolayl ı kla hat ı rlarlar. Muhtemelen, bu tür insanlar ı n ilk görü ş te ald ı klar ı izlenim kal ı c ı bir ş ekilde haf ı zalar ı nda ya ş ı yor. Bu yetenekler genelde, dedektiflerde, otelcilerde vs. geli ş mi ş tir. Bu ki ş iler, meslekleri icab ı çok say ı da ki ş iyle görü ş mek durumundad ı rlar. Dolay ı s ı yla, görü ş tükleri ki ş ileri hat ı rlamak ve tan ı mak ihtiyac ı do ğ uyor. Bu, önemli bir art ı d ı r. Çünkü, görü ş tü ğ ünüz ş ahs ı ilk görü ş te tan ı rsan ı z, o kendini size daha yak ı n hissedecektir. Aksi durumda, yani görü ş tü ğ ünüz ş ah ı slar ı tan ı yamad ı ğ ı n ı zda, onlarda size kar ş

ı bir k ı rg ı nl ı k hissi uyand ı rabilir ve hatta onlar ı size kar ş ı sayg ı s ı z davranmaya zorlayabilir.

Bu yetene ğ in iyi geli ş ememesi ki ş inin, kar ş ı la ş t ı ğ ı insanlar ı n d ı ş görünü ş ünü alg ı layan görsel zekas ı n ı yeterince kullanmamas ı ndan kaynaklanmaktad ı r. Bu tip ş ah ı slar çevresindekilere bak ı yor, fakat görmüyorlar. Kar ş ı la ş t ı ğ ı ki ş iler onlar ı ilgilendirmiyor ve bu yüzden gereken dikkati göstermiyorlar. Zay ı f ilgi zay ı f dikkati, zay ı f dikkat ise zay ı f haf ı zay ı do ğ uruyor. Bu bir kurald ı r. Kendisinin haf ı za yetene ğ ini geli ş tirmek isteyen birisi, bakt ı ğ ı yüzü incelemeli, ona büyük dikkat göstermelidir. Böylece, tüm dikkat, bakt ı ğ ı ki ş inin d ı ş görünümü üzerine odaklanacakt ı r.

Bu ki ş ilere, insanlar ı n yüz yap ı lar ı n ı inceleme yeteneklerini geli ş tirmeleri için fizyognomi ile ilgili belli bilgilere sahip olmalar ı önerilebilir. Fizyognomi, onlar ı n bu konudaki yeteneklerini geli ş tirmeleri için büyük avantaj sa ğ layacakt ı r. insanlar ı n yüzlerini hat ı rlayabilirle yetene ğ inizi geli ş tirebilmek için, gördü ğ ünüz her ki ş inin fizyognomik özelliklerini (ba ş ı n ve yüzün genel yap ı s ı , burun, a ğ ı z, gözler, kulaklar) incelemeniz gerekmektedir. Ayr ı ca, bu s ı rada devaml ı ş ekilde "ben sizi bir daha yeniden gördü ğ üm zaman tan ı yaca ğ ı m" gibi bir dü ş ünce içinde olmam ı z gerekiyor. Bu dü ş ünce aç ı k ve ayr ı nt ı l ı izlenim konusunda irademizi kuvvetlendirecektir.

Böyle bir ş eyle ilgilenmemiz, ayr ı ca insanlar ı n yüz yap ı lar ı n ı dikkatle incelememiz, sarf etti ğ imiz çaba ve zaman kar ş ı l ı ğ ı nda

bir art ı sa ğ layacakt ı r. Bu arada, bir taraftan haf ı zam ı z ı geli ş tirirken, di ğ er taraftan da fizyognomi alan ı nda belli bilgiler edinmi ş olaca ğ ı z.

Çok az say ı da insan, uzun süre görmedi ğ i bir tan ı d ı ğ ı n ı iyi bir ş ekilde hat ı rlayabilir. Dolay ı s ı yla insanlar, asl ı nda yak ı ndan tan ı d ı klar ı ki ş ilerin d ı ş görünü ş ünü tan ı mlamaya çal ı ş ı rken ço ğ u zaman komik duruma dü ş erler. Bu konuda kendinize bir test uygulay ı n.

Sonuçta, gördü ğ ünüz zaman kolayl ı kla hat ı rlayaca ğ ı n ı z birisi tasvir etmeye kalk ı ş t ı ğ ı n ı zda çok az ş ey hat ı rlad ı ğ ı n ı z ı n fark ı na varacaks ı n ı z.

İ lk gördü ğ ünüz ki ş iye dikkatlice bak ı n ve aln ı n ı n yüksek veya k ı sa, geni ş veya ensiz olmas ı na; ka ş lar ı n ı n düz veya kavis ş ekilli olmas ı na ve rengine; burnunun tipine (gaga burun, Roma tipli, Yunan tipli, kalk ı k burun vs.); a ğ z ı n ı n büyük veya küçük olmas ı na, di ş lerinin durumuna ve büyüklü ğ üne; b ı y ı k veya sakal ı n ı n olup olmamas ı na (e ğ er varsa uzun ve k ı sal ı ğ ı na) dikkat gösterin. Bu gözlemlerinizi kar ş ı la ş t ı ğ ı n ı z tüm insanlar üzerinde uygulay ı n ve onun hakk ı nda bir rapor sunacakm ı ş s ı n ı z gibi (tüm kariyerinizin bu rapora ba ğ l ı oldu ğ unu farz ederek) detaylara önem verin. Bu metodla incelenen yüz yap ı s ı kolay kolay unutulmaz. Birkaç benzer egzersiz eksik olan yeteneklerinizin geli ş tirilmesi aç ı s ı ndan çok faydal ı olacakt ı r. Siz yüz hatlar ı n ı ay ı rmay ı ö ğ renecek ve merak duydu ğ unuz için net bir ş ekilde hat ı rlayabileceksiniz.

Daha sonra hayalinizde, kar ş ı la ş t ı ğ ı n ı z ki ş ilerin resimlerini çizmeye çal ı ş arak onlar ı hat ı rlamaya çal ı ş ı n. Kar ş ı la ş t ı ğ ı n ı z ki ş ilerin hayali resmini beyninizde canland ı rma tekni ğ ini benimseyerek, uzun süre sonra bile, daha önce kar ş ı la ş t ı ğ ı n ı z ki ş ileri kolayl ı kla tan ı yabileceksiniz. Hayali resmin beyinde tekrar tekrar canland ı r ı lmas ı ki ş iyi tekrar görmekle e ş anlaml ı d ı r. Muhtemelen, bir foto ğ raf ı veya portreyi hat ı rlaman ı n ve hayali resmini canland ı rman ı n çok kolay oldu ğ unun, buna kar ş ı l ı k gerçek hayatta gördü ğ ünüz bir ki ş iyi hat ı rlaman ı n ne kadar zor oldu ğ unun fark ı na varm ı ş s ı n ı zd ı r. Halbuki, i ş in esprisi al ı ş kanl ı klarda yatmaktad ı r. Ş öyle ki, birkaç egzersiz sonucunda canl ı insanlar ı da portreleri kadar kolay hat ı rlamay ı ö ğ reneceksiniz.

8. BÖLÜM

A Ğ ZIN B İ LG İ İŞ ARETLER İ

A ğ ı z, insan yüzünün en belirgin uzvudur. A ğ ı z ölçüsünün (dudaklar ı n uzunu ve eni) belirlenmesinde kullan ı lan yöntem; göz bebeklerinin merkezinden dudaklar ı n kapanma hatt ı na dikey indirilmesi ş eklindedir. Genelde, erkeklerde a ğ z ı n büyüklüyü kad ı nlardakinden daha fazlad ı r.

Fizyognomi, a ğ z ı n büyüklü ğ üne ve biçimine göre insan ı n iç enerjisini belirlememize olanak sa ğ lar. A ğ z ı n büyük ve a ğ ı z kö ş elerinin a ş a ğ ı ya do ğ ru sarkm ı ş olmas ı ki ş inin iradeli ve d ı ş bask ı lardan az etkilenen biri oldu ğ unun göstergesidir. Bununla birlikte, a ğ ı z kö ş elerinin konumu ile ilgili dü ş ünceler farkl ı d ı r. Örne ğ in, C. Darwin dudak kö ş elerinin a ş a ğ ı ya do ğ ru sarkmas ı n ı a ğ lama eyleminin bir kal ı nt ı s ı oldu ğ unu söylemi ş tir.

Gerçekte, insan a ğ layacak bir duruma dü ş tü ğ ünde veya depresyondayken a ğ ı z kö ş eleri a ş a ğ ı ya do ğ ru sarkar, insan gülüyor, ş akala ş ı yor olabilir ama, a ğ ı z kö ş elerinin a ş a ğ ı ya do ğ ru sarkmas ı onun keyfinin yerinde olmad ı ğ ı n ı ortaya koyar.

Di ğ er ara ş t ı rmalar kö ş eleri hafiften a ş a ğ ı ya sarkm ı ş kavis ş ekilli küçük a ğ z ı hassasl ı ğ ı n, duygusall ı ğ ı n ve bilimsellikten uzak olman ı n belirtisi olarak kabul etmektedirler. A ğ ı z kö ş eleri yukar ı ya do ğ ru sarkan ki ş iler ise aç ı k kalpli, çal ı ş kan ve üstün zekal ı oluyorlar.

Küçük a ğ ı z zay ı f irade ve ya ş am mücadelesi kayg ı s ı n ı n belirtisidir. Japonlar erkeklerin büyük, kad ı nlar ı n ise küçük a ğ ı zl ı olmalar ı ndan ho ş lan ı yorlar. Kad ı n ı n ı n a ğ z ı n ı n büyük olmas ı erkeksi bir karaktere sahip olmas ı n ı n belirtisidir. Bu da erkeklerin ho ş una gitmez.

Gözlemler sonucu dudaklar ı n bir birine fazla s ı k ı lm ı ş ve di ş lerin bir birine yak ı n olmas ı n ı n, ki ş inin ı srarc ı l ı ğ ı n ı n, s ı k ı ş ekilde kapal ı a ğ z ı n ise kararl ı l ı k ve çal ı ş kanl ı ğ ı n göstergesi oldu ğ u ortaya konulmu ş tur. Bunun aksine olarak a ğ z ı n, özellikle alt çenenin sarkmas ı sonucu geni ş lenmesi insan ı n psikolojik faalli ğ inin azalmas ı anlam ı na gelmektedir. A ğ z ı n simetrik bir ş ekilde aç ı l ı p kapanmas ı duygular ı n dengelili ğ ini göstermektedir. A ğ z ı n bir taraf ı nda dudaklar ı n daha fazla bir birine s ı k ı lm ı ş olmas ı ve bu taraftaki kö ş enin a ş a ğ ı ya sarkm ı ş olmas ı yüz felci, di ş lerin

konumunun düzgün olmamas ı ve aksi karakterli insanlarda ortaya ç ı kmaktad ı r. Devaml ı titreyen a ğ ı z ("at a ğ z ı ") sinirlilik belirtisidir. Dudaklar üzerindeki k ı r ı ş ı klar ya ş lanman ı n en do ğ al belirtisidir. A ğ z ı n kö ş elerine do ğ ru inen k ı r ı ş ı klar ı n olmas ı ki ş inin zor bir hayat geçirdi ğ ini gösterir.

Yukar ı da söylenenleri özetlersek, a ğ z ı n büyük olmas ı n ı n cesurluk ve yalanc ı l ı k, küçük olmas ı n ı n korkakl ı k ve ciddilik, dudaklar ı n bir birine s ı k ı lm ı ş olmas ı n ı n iradelilik, dudaklar ı n gev ş ek olmas ı n ı n ise aptall ı k belirtisi.oldu ğ unu söyleyebiliriz. Bunun d ı ş ı nda, a ğ z ı n devaml ı aç ı k olmas ı dima ğ zay ı fl ı ğ ı ,

kretenizm, ayr ı ca burunla solunumun zorla ş t ı ğ ı durumlar ı nda gözlemlenmektedir.

a ğ ı z iltihaplanmas ı

Fizyognomide dudaklar ı n ölçüsü, ş ekli ve rengine büyük önem verilmektedir. Ş ekilden de görüldü ğ ü gibi, dudaklar ı n ölçü ve biçimleri farkl ı l ı k arz etmektedir. Maalesef, M.M. Gerasimov, dudaklar ı n s ı n ı fland ı r ı rken, sadece anatomik biçimlerle yetinmektedir. Oysa dudaklar, psikoloji ve hastal ı k ba ğ lam ı nda ele al ı narak incelenmelidir.

De ğ i ş ik fizyognomi okullar ı , dudaklar ı n anatomik biçimlerini psikoloji ve hastal ı k ba ğ lam ı nda ele almaktad ı rlar. Bu okullardan birine göre, kal ı n ve büyük dudaklar alayc ı l ı k ve haz ı rcevapl ı l ı k, ince ve küçük dudaklar yalanc ı l ı k ve sinsilik, üst duda ğ ı n kal ı n olmas ı adaletsizlik, alt duda ğ ı n uzun olmas ı ise ş ı psevdilik ve zeka belirtisidir. Belirgin dudak memesine sahip dudaklar kararl ı l ı k ve aktiflik, gerilmi ş dudaklar ise safl ı k ve i ş lerin kötüye gitti ğ inin göstergesidir.

Di ğ er bir fizyognomi okuluna göre ise, özellikle kad ı nlarda 7 dudak türü mevcuttur.

a)

b)

c)

d)

e)

f)

Papyon ş ekilli dudaklar en kad ı ns ı olan ı d ı r. Bu tür dudaklar çekicilik, rükü ş lük, hassasl ı k ve ayn ı zamanda samimiyetsizlik ve yalanc ı l ı k belirtisidir. Bu tür dudaklar erkeklerde ş öhret tutkusu ve ciddiyetsizlik anlam ı na gelmektedir.

Islak dudaklar çabuk arkada ş edinebilen, her türlü ortama çabuk uyum sa ğ layan, enerjikli ğ i ve hassasl ı ğ ı ile seçilen hareketli, konu ş kan, aç ı k sözlü insanlarda görülmektedir.

Zarif ve ince küçük dudaklar alçak gönüllülük, zeka, samimilik ve ciddilik belirtisidir.

Donuk, fakat çekici ve ince dudaklar ihtirasl ı , çok zarif, fakat bazen kendine a ş ı r ı hakim bir yap ı n ı n göstergesidir. Bu tür insanlarda ba ğ lanma duygusu zay ı ft ı r. Onlar her konuda kendi fikirlerini söylerler ve k ı vrak zekal ı d ı rlar. A ş ı r ı ince dudaklar, kendilerinden her türlü kötülük beklenen kaba insanlara özgüdür.

Harmonik dudaklar ince biçimli, hafiften ironili dudaklard ı r. Bu tip dudaklar genelde gerçeklikle duygusall ı ğ ı ba ğ da ş t ı rabilen ş air ruhlu ve yüksek entelektli kad ı nlarda görülmektedir.

Asimetrik dudaklar. Üst duda ğ ı n büyük olmas ı duygusal davranmama, ak ı lc ı dü ş ünme ve egemen olma iste ğ inin belirtisidir. Bu durumda,

ayr ı ca alt duda ğ ı n büzülmü ş olmas ı erkeklerde iktidars ı zl ı k, kad ı nlarda ise cinsel isteksizlik alametidir.

g)

Kal ı n (ş i ş kin) dudaklar hem hassasl ı k, hem de iradelilik belirtisidir. Bu tiplerin belirgin özelli ğ i, kendilerini çok iyi kontrol etmeleri, a ş ı r ı

so ğ ukkanl ı l ı k ve zevklere dü ş kün olmalar ı d ı r.

Frans ı z doktor Michael Renault, dudak semptomlar ı n ı n kriminolojide kullan ı lmas ı n ı önermi ş tir. Ona göre, dudak izleri parmak izlerinden fazla önem ta ş ı r. Nitekim, dudak yüzeyi daha özgün bir yap ı ya sahiptir. Birkaç bin deney üzerinde yapt ı ğ ı gözlemler sonucu Renault, bir ikiz çift d ı ş ı nda bir birinin ayn ı s ı olan hiçbir iki dudak izine rastlamam ı ş t ı r. Dedektiflerin fikrince, Renault'nun yöntemi ellerin hasar görmesi durumunda kaza ve cinayet kurbanlar ı n ı n ay ı rt edilmesinde çok faydal ı olabilir.

A ğ ı z biçimine, dahas ı öpü ş me an ı ndaki dudak ş ekline bakarak partnerin karakterini ö ğ renmek mümkündür. Öpü ş me an ı ndaki "dudak geometrisi" ciddi bilimsel ara ş t ı rma aç ı s ı ndan e ş siz bir malzemedir. Daha 20. yüzy ı l ı n ba ş lar ı nda öpü ş me tarz ı n ı n ortaya ç ı kar ı lmas ı na dayanan test tertip olunmu ş tur. Bu testte deneyden, dudaklar ı n ı rujla boyayarak sevgilisinin duda ğ ı ve yana ğ ı yerine beyaz bir ka ğ ı d ı "öpmesi" isteniyor. Bu tür "öpü ş me" iziyle ki ş ilerin karakterinin ve kar ş ı t~.« ı -fa olan hislerinin belirlenmesi mümkündür. a) Düzgün çember ş ekilli iz: Partner tam güveni hak ediyor. b) Deforme olmu ş çember ş ekilli iz: Duygular ciddi de ğ il.

c) Hilal ş ekilli iz: Partner samimidir, fakat bu, tam garanti anlam ı na gelmez. d) Deforme olmu ş hilal ş ekilli iz: ihtirasl ı anlarda verilen sözler tutulacakt ı r. e) Düzgün yatay hat ş eklinde iz: Partner iyi kalpli birisidir. f) Parçalanm ı ş karo ş ekilli iz: Partner sado-mazo ş isttir. g) Deforme olmu ş dikey hat ş eklinde iz: Korkak bir partner. h) Düzgün zikzak ş ekilli iz: Partneriniz sizden nefret ediyor.

Te ş his koyma zaman ı dudaklar ı n rengi de büyük önem ta ş ı maktad ı r. Rengi neredeyse yüz derisiyle ayn ı olan solgun dudaklar, çoklu kan kayb ı ndan sonra ortaya ç ı kan anaemia (kans ı zl ı k) hastal ı ğ ı n ı n belirtisidir. Siyanoz dudaklara kalp ve akci ğ er hastalar ı nda rastlanmaktad ı r. Kuru, çatlam ı ş ve kabuk ba ğ lam ı ş dudaklar a ğ ı r enfeksiyon hastal ı ğ ı n belirtisidir. K ı r ı ş m ı ş , kö ş eleri siyahla ş m ı ş dudak ve dili olan a ğ ı z devaml ı aç ı k-t ı ksa ve seyrek nefes hareketleri, yakla ş an ölümün belirtisidir.

9. BÖLÜM

YÜZ YAPISINA GÖRE TE Ş H İ S

İ nsan yüzü gerçekten kalbin aynas ı d ı r. Mimiklerin derin zenginli ğ i, kan dola ş ı m ı sürecinin gözle görülebilmesi, sinir uçlar ı n ı n yak ı n olmas ı , k ı sacas ı temel duyu organlar ı n ı n bu bölgede toplanm ı ş olmas ı , yüze bakarak vücuttaki tüm geli ş melere ili ş kin fikir söylememize olanak sa ğ lar, insan vücudundaki her türlü fiziksel ve psikolojik patolojik geli ş meler bilinçalt ı

arac ı l ı ğ ı yla yüzdeki mimiklerin de ğ i ş mesine neden oluyor.

Deneyimli doktorlar, yüz ifadesine göre insan ı n sa ğ l ı k durumu, onun ba ğ ı ş ı kl ı k sistemi potansiyeli ve nihayet, karakter yap ı s ı ve psikolojisi hakk ı nda bilgi edinebiliyorlar. Rusya'n ı n ünlü iç hastal ı klar ı uzman ı G.A. Zaharin, hastan ı n d ı ş görünü ş üne bakarak neredeyse yüzde yüz te ş his koyabiliyordu. Bir zamanlar N.I. Pirogov, hatta "Hasta insan ı n Yüzü" haritas ı n ı ç ı karm ı ş t ı .

O, her bir hastal ı ğ ı n insan yüzünde belli bir iz b ı rakt ı ğ ı n ı iddia ediyordu. Fakat, insan ı n yüz ifadesine göre te ş his koyma yöntemi Uzakdo ğ u ülkelerinde (özellikle Çin ve Kore) yayg ı n ş ekilde kullan ı lm ı ş t ı r. Tibet t ı p yöntemlerini bilen hiçbir deneyimli doktor hastan ı n yüzünü dikkatle incelemeden.te ş his koymaz. "Yüz okuma" sanat ı nda kendi sistemini geli ş tirmi ş birkaç ekol bulunuyor. Ş öyle ki Japonlar, yüzü genelde 3 bölgeye ay ı r ı yorlar:

Üst (al ı n bölgesi): Bu bölge vücudun ve ruhun genel durumunu yans ı t ı yor. Orta (ka ş lardan burnun ucuna kadar): Bu bölgeye bakarak insan ı n psikolojik durumunu görmek mümkündür.

A ş a ğ ı (üst dudaktan çenenin alt ı na kadar) Bu bölge insan ı n karakter yap ı s ı n ı yans ı t ı yor.

Deneyimli bir yüz okuma uzman ı yüz derisine, onun rengine, nemlili ğ ine, damar a ğ ı n ı n yerle ş imine, k ı r ı ş ı klar ı n yerle ş imine ve derinli ğ ine bakarak çok ş ey söyleyebilir. Bunlar ı n yan ı s ı ra, "hayat çizgileri" olarak adland ı r ı lan be ş uzvun (ka ş lar, gözler, burun, a ğ ı

z ve kulaklar) durumu da dikkate al ı n ı r. Bu uzuvlar ı n orant ı l ı olmas ı (biçim, renk, temizlik vs.) iyi bir belirtidir. Bu uzuvlar ı n önemlilik derecesine dayan ı larak, baz ı alternatif t ı p te ş his yöntemleri geleneksel yöntemlerle bir arada kullan ı lmaktad ı r. Bu yöntemler aras ı nda göz irisine göre te ş his yöntemi, kulak kepçesine göre te ş his yöntemi, göz küresinin k ı lcal damar a ğ ı na göre te ş his yöntemi say ı labilir.

Be ş "hayat çizgisinin" ve yüzün üç bölgesinin incelenmesi, yüz okuma sanat ı n ı n temeli olarak kabul edilebilir. Bununla birlikte insan ı n karakter yap ı s ı ve psikolojik durumu hakk ı nda genel bir izlenim olu ş turulabilmesi için yüz kemiklerinin özelliklerini, çene biçimini ve genel yüz yap ı s ı n ı dikkate almak

gerekir. Son olarak, bu verilerin hastan ı n ya ş ı de ğ erlendirilmesi gerekir.

da dikkate al ı narak

Hastal ı ğ ı m ı z Yüzümüzde Yaz ı lm ı ş t ı r

Baz ı insanlar do ğ u ş tan yüze bakarak insan ı n "içinden geçenleri" okuma yetene ğ ine sahiptirler. Biz, bazen sokaktaki falc ı lar ı n h ı zl ı ve do ğ ru ş ekilde ruh halimizi, hatta geçirdi ğ imiz hastal ı klar ı bilmesini hayretle kar ş ı l ı yoruz. Falc ı n ı n ipuçlar ı ise asl ı nda,

bizim yüzümüzdür. Ruh halinin belirlenmesini belli ölçüde anlayabiliriz. Çember, oval, kare, üçgen ve yamuk ş ekilli yüze sahip olan insanlar ı n karakter yap ı lar ı n ı belirlemek o kadar da zor de ğ il. Bu yöntem eski zamanlardan beri bilinmektedir.

Peki, nas ı l oluyor da yüz çizgilerine göre hastal ı klara te ş his koymak mümkün oluyor? i ş in püf noktas ı her bir hastal ı ğ ı n da hastan ı n yüzünde kendine özgü silinmez izler b ı rakmas ı d ı r. Örne ğ in, günümüzde yayg ı n olan kalp ve damar hastal ı klar ı n ı ele alal ı m. Yüz çizgilerine göre enfarktüsü önceden haber vermek mümkündür. Bu hastal ı ğ ı n te ş hisinin konulmas ı nda en güvenilir belirti, çene ile alt dudak aras ı ndaki bölgenin uyu ş uklu ğ a varacak kadar hissiyat ı kaybetmesidir.

Biraz daha yukar ı göz att ı ğ ı m ı zda, üst dudakla burun aras ı nda k ı r ı ş ı kl ı ğ ı n olmas ı kalp kapaklar ı n ı n yetmezli ğ inden haber verir. Kalp yetmezli ğ inin ba ş lang ı ç belirtileri dudaklar ı n zaman zaman morarmas ı ş eklinde ortaya ç ı k ı yor. Böyle bir belirtinin görülmesi doktora ba ş vurmak için ciddi bir nedendir. Kalp ve kan dola ş ı m ı organlar ı üzerindeki a ş ı r ı bask ı n ı n en önemli belirtisi her iki tarafta burun ve üst dudak aras ı nda derin ve uzun k ı r ı ş ı klar ı n olmas ı d ı r. Burun köprüsünün ince olmas ı kalp nevrozunun bir belirtisidir. K ı lcal damarlar ı belirgin tümsekli k ı rm ı z ı burun, arter-yal kan bas ı nc ı n ı n yüksek oldu ğ unu gösterir. Dü ş ük kan bas ı nc ı ise genelde, burnun k ı m ı z ı ms ı mor renk almas ı ş eklinde kendini belirtir. Kalp hastal ı klar ı n ı n belirtisi k ı rm ı z ı ms ı mor renk alm

ı ş burun kanatlar ı , kan dola ş ı m ı bozuklu ğ unun belirtisi ise kulak kepçelerinin balmumu rengini almas ı d ı r. Ş akaklar da te ş his aç ı s ı ndan önemli bir bölgedir. Bu bölgede deri alt ı nda uzun arteryal damar ı n belirgin olmas ı ve yüzün zaman zaman k ı zarmas ı arteryal kan bas ı nc ı n ı n h ı zl ı ve keskin bir ş ekilde yükseldi ğ inin göstergesidir. Bu insanlarda hipertoni krizi olas ı l ı ğ ı yüksektir.

Kalp sorunlar ı n ı n di ğ er bir belirtisi de yanaklard ı r. Sol yana ğ ı n çökük olmas ı kalp yetmezli ğ i ş üphesi do ğ urur. Genç ya ş larda kan dola ş ı m ı bozuklu ğ unun belirtisi saçlar ı n zaman ı ndan önce beyazla ş mas ı d ı r. Boynun k ı sa olmas ı ki ş inin kalp hastal ı klar ı na yakalanma olas ı l ı ğ ı n ı n yüksek oldu ğ u gösterir. Boynu k ı sa olan insanlarda kalp sorunlar ı d ı ş ı nda beyin damarlar ı n ı n erken sertle ş mesi

riski de yüksektir. Sa ğ l ı k sorunlar ı konusunda yüzde bulunan baz ı "kozmetik" bozukluklar da ipucu verebilir.

Örne ğ in, gözlerin alt ı n ı n torbala ş mas ı ve genelde yüzün ş i ş kin olmas ı böbrek ve kalkanbezi sorunlar ı n ı n mevcut oldu ğ unu gösterir. Gözler alt ı nda mor lekelerin aniden ortaya ç ı kmas ı ve uzun süre kalmas ı birçok hastal ı ğ ı n varl ı ğ ı ndan haber verir. Herkesin bildi ğ i sivilceler ise hastal ı ğ ı n yüzümüzdeki "haritas ı "d ı r. Onlar ı n yüzdeki yerlerine göre gerek cinsel hastal ı k, gerekse sindirim, sinir ve endokrin sistemi bozuklu ğ u ve di ğ er bozukluk te ş hisi koymak mümkündür. Bunlar ı n yan ı s ı ra, deneyimli bir doktor hastan ı n sa ğ l ı k durumunu derisine (rengine, kuruluk derecesine vs.) bakarak de ğ erlendirebilir.

Foto ğ raflara Göre Te ş his Koyma

Bu gün fizyognomik veriler bir çok alanlarda oldu ğ u gibi t ı p alan ı nda da uygulamaya konmu ş tur. Avrupa'l ı uzmanlar ı n geli ş tirildi ğ i genetik sendromlar ı tan ı yabilen yeni program bu alandaki uygulamalar ı daha da kolayla ş t ı rm ı ş t ı r. Uzmanlara göre bilgisayar, hastan ı n yüz çizgilerini inceleyerek, deneyimsiz doktorlara te ş his yapmada yard ı mc ı olabilir. Hastan ı n resmini kullanarak bilgisayar arac ı l ı ğ ı yla Cornelia de Lange, Fragile X ve Williams-Beuren sendromu gibi nadir görülen hastal ı klar belirlenebilmektedir.

Yeni program yüzü, 48 noktadan olu ş mu ş ş ema ş eklinde sunmaktad ı r. Bilgisayar program ı , bu noktalar ı n konumlar ı n ı ve aralar ı ndaki mesafeleri k ı yaslayarak, veritaban ı ndan ilgili bilgileri tarayarak, hastal ı k patolojisini tan ı ml ı yor.

İ lk teknolojiler olaylar ı n %60' ı nda do ğ ru te ş his koymu ş lard ı r. Program üzerinde baz ı düzeltmeler yap ı ld ı ktan sonra gözler, burun, a ğ ı z ve çene üzerinde daha çok inceleme yaparak, olumlu sonucu %76'ya ula ş t ı rm ı ş lar. Önceleri bu alanda uygu- lanm ı ş metodlar daha az verimli olmu ş , yüz parametrelerinin bir bütün olarak ele al ı n ı p incelenmesine o kadar dikkat göstermemi ş lerdir.

Cornelia de Lange sendromundan eziyet çeken hastalarda benzer belirtiler bulunmaktad ı r. Bunlar zay ı f geli ş me, k ı sa boy, ba ş ta a ş ı r ı kal ı n saçlar, kollarda biçimsizlik ve kalp yetmezli ğ i gibi belirtilerdir. Bu hastalarda ayr ı ca, burun üzerinde kavu ş an ince ka ş lar, uzun kirpikler, k ı sa ve kalk ı k uçlu burun gibi belirtiler de bulunmaktad ı r.

Bu hastal ı k iç organlarda yetmezlik ve önemli ölçüde entelekt zedelenmesi gibi kötü sonuçlar do ğ uruyor.

Fragile X sendromu, çe ş itli düzeylerde zihinsel özürlülü ğ e yol açabilen kal ı tsal bir sa ğ l ı k sorunudur. Hastal ı k, kad ı nlardan çok erkekleri etkilemektedir. Bu zihinsel sorunlar, hafif ö ğ renme güçlüklerinden, a ğ ı r zihinsel özürlülük ve davran ı ş bozukluklar ı na kadar de ğ i ş iklikler gösterebilir.

Williams-Beuren sendromu hastas ı , "cin yüzü" olarak adland ı r ı lan çok belirgin bir yüze sahiptir. Bu yüzün özellikleri ş öyledir: Kabar ı k al ı n, göz kapaklar ı üzerinde kal ı n katlar, a ş a ğ ı ya do ğ ru sarkm ı ş yanaklar, ş a ş ı gözler, k ı sa burun,

bir o kadar d ı ş ar ı e ğ ilmi ş burun delikleri, etli dudaklar, küçük çene, büyük, fakat düzgün bir ş ekilde yerle ş mi ş kulak kepçeleri. Bunun d ı ş ı nda, yüksek damaklar, kuru deri, a ş ı r ı hareketli eklemler ve di ğ er belirtiler oluyor.

Fragile X sendromu zaman ı , genelde erkek çocuklarda a ş ı r ı büyük al ı n, yüzün asimetrik çizgileri, büyük çene, uzun ve ileriye ç ı km ı ş kulaklar gibi belirtiler görülmektedir. Bu hastal ı ğ a yakalanm ı ş çocuklarda zihinsel geli ş im birkaç defa dü ş ük oluyor. Bu belirtiler çocukluk döneminde de ğ il, büyüdükten sonra görülmeye ba ş lar. Yeni metodu kullanarak bu hastal ı klar ı n belirtilerini ö ğ renerek daha erken ya ş larda te ş his koymak mümkün olacakt ı r.

Almanya'n ı n Essen kentinde üniversitenin Genetik Bilimler Enstitüsü'nün doktoru Dagmar, çe ş itli hastal ı klara sahip olan 55 ki ş inin foto ğ raf ı üzerinde Wieczorek bu program ı kullanm ı ş t ı r.

Hastalar ı n büyük ço ğ unlu ğ una do ğ ru te ş his konulmu ş , ba ş ar ı oran ı %76 olmu ş tur.

10. BÖLÜM

RES İ MLERLE YÜZ YAPISI ÖRNEKLER İ

A. Yüz Yap ı s ı

Yüz, üç e ş it k ı sma ayr ı lmaktad ı r. Birincisi al ı n k ı sm ı olup saçlardan ka ş lara kadar olan alan ı , ikinci k ı s ı m ka ş lardan buruna kadar olan alan ı , üçüncü k ı s ı m ise burundan çeneye kadar olan alan ı kapsamaktad ı r.

Bu tarzdaki e ş it bölünmeden sapmalar ı çok ender hallerde görebiliriz. Ço ğ u zaman ise yanl ı ş alg ı lama sonucunda orta alan ı n al ı n ve çene k ı sm ı na oranla daha uzun veya k ı sa oldu ğ unu görebiliriz. Bunun nedeni, burun ucunun daha fazla a ş a ğ ı ya do ğ ru e ğ ilmesi veya yukar ı ya do ğ ru çekilmesidir. Ş ekildeki üç ayr ı ki ş inin resimlerini incelersek, yüzün her üç alan ı n ı n e ş it oldu ğ u

konusundaki fikrimizin ne kadar do ğ ru oldu ğ unu görebiliriz. Kulaklar yüzün orta k ı sm ı na denk gelmektedir.

Ba ş ı n, al ı n k ı sm ı ndan sonra gelen üst k ı sm ı , Avrupa

ı rk ı nda

yüzün

yüksekli ğ inin yar ı s ı ndan fazlad ı r. Bazen de bu yüksekli ğ e e ş ittir.

Gözler birbirinden bir göz ölçüsü uzakl ı ktad ı r. Burun, burun kanatlan ile birlikte gözler aras ı ndaki uzakl ı ğ a uygun gelen bir alan ı kapsamaktad ı r. Erkeklerde bazen burun kanatlan bu alan d ı ş ı na ç ı kmaktad ı r.

A ğ ı z, insan yüzünün en belirgin ve en hareketli k ı sm ı d ı r. Biz gülerken, a ğ larken veya sinirlenirken a ğ z ı m ı z ı n ş ekil de ğ i ş tirmesi ayn ı zamanda gözlerimizin ş eklinin de ğ i ş mesine neden oluyor. Böylece yüzde, bu hallere uygun gelen devaml ı mimikler olu ş uyor. Ba ş ı n yukar ı k ı sm ı n ı n, al ı n ı n ve burnun geli ş mesi insan ı n güçlü ruh yap ı s ı na sahip oldu ğ unu simgeler. Eski dönemlerden beridir her zaman iri burunun yüksek idrak simgesi say ı ld ı ğ ı bir gerçekliktir. Gerçekten, bu karakterli insanlar ı n iri burunlu olduklar ı gözlemlenmi ş tir. Bunun d ı ş ı nda, e ğ er burun düz ve dengeli bir biçimdeyse, bu burun sahibinin necip, dürüst ve iyi ahlakl ı

birisi oldu ğ unu söyleyebiliriz. Tarihte ünlülerden ikisi bu konuda istisna olu ş turmaktad ı r. Bunlardan birisi Sokrates, di ğ eri de Michelangelo olmu ş tur. Sokrates'in çocukluktan böyle bir burun yap ı s ı na sahip olup olmad ı ğ ı belli de ğ il. Fakat, Michelangelo'nun bir tesadüf eseri burnunun k ı r ı ld ı ğ ı ve böylece, "küçük burunlular" kategorisine ait oldu ğ u bilinen bir gerçekliktir.

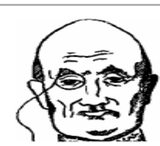
Belirgin çizgilerle ayr ı lm ı ş ve geli ş mi ş çene yap ı s ı ki ş inin irade gücünün, enerjik olmas ı n ı n bir simgesidir. Dar ve zay ı f geli ş mi ş çene yap ı s ı na sahip ki ş ilerin i ş alan ı nda verimsiz oldu ğ una ve karar verme gücünün zay ı f oldu ğ una i ş arettir. Kal ı n, etli ve belirgin dudaklar zevkli, e ğ lenceyi seven ve ayr ı ca güvenilir ki ş ilerin bir özelli ğ idir. Dar, çok ince dudakl ı ki ş ilerin ise kapal ı , bazen da güvenilemez bir karaktere sahip oldu ğ una i ş arettir.

Ki ş inin karakter özelliklerinin belirlenmesinde kulaklar yüz yap ı s ı nda di ğ er organlara oranla daha büyük önem ta ş ı maktad ı r. Kulaklar, ki ş inin beden organlar ı nda do ğ u ş tan ölümüne dek ş ekil de ğ i ş tirmeyen tek beden uzvu say ı labilir. Yeni do ğ mu ş bebeklerde art ı k kula ğ ı n ş ekli tam ve belirgin bir nitelik ta ş ı yor. Oysa, burun, a ğ ı z, gözler ve ayaklar ı n yap ı s ı nda zaman geçtikçe ş ekil de ğ i ş ikli ğ i olabiliyor. Bir Frans ı z antropologu, ki ş inin kulak yap ı s ı n ı n di ğ er organlara oranla daha büyük önem ta ş ı d ı ğ ı na i ş aretle, "kulaklar, ki ş iye yolcu ğ u için yarat ı l ı ş tan verilmi ş bir pasaport

ve mühürdür" demektedir. Bayanlara oranla erkeklerin fizyognomik incelenmesi daha kolayd ı r.

B. Resimler

		
Aşırı uzun yüz Kibirli, kendini beğenmiş	Çökük yüz Kötü ahlaklı	Şişman yüz Maddiyatçı, eğlenceyi seven ve rahatına düşkün

		
Uzun ve oval yüz Aptal, kendini beğenmiş	Minyon tip Hayvani içgüdüleri kuvvetli	Aşırı büyük yüz Hayvani içgüdüleri kuvvetli
		
Keskin hatlı yüz Alçak hislere yatkın	Aşırı kısa yüz, alın üstü çökük ve çökük gözlü Yalancı, kindar ve cimri	Çene kısmı aşırı küçük ve gelişmemiş Tutarsız, aptal
		
Balon şekilli yüz İyi kalpli, alçak gönüllü	Uzun, sivri çene ve sivri kafa (Yumurta kafa) Yalancı, yaltaklık etmeye yatkın	Aşırı büyük alınlı yüz Tembelliğe yatkın

		
Aşırı küçük alınlı yüz Cimri, çabuk sinirlenen	Kemikli yüz Çalışmayı seven, ürkek	Düz şekilli yüz Ters, başına buyruk ve bazen zalim
		
Zayıf yüz İhtiyatlı, derin düşünceli	Alın üç kısma ayrılır. Orta şerit en büyüğü olup şekilde III. bölge olarak gösterilmiştir. I. bölge hafıza gücü, II. bölge düşünme gücü, III. bölge de kâşiflik yeteneğini gösterir. Bu kısımlardan daha kabarık olanı sözkonusu karakterin kuvvetli olduğuna işaret eder.	Aşırı kabarık alın Kolayca sinirlenebilen tip

		
Çökük alın Zorluklara karşı direnci olmayan, ürkek, korkak	Ensiz alın Aptal	Dörtgen alın İyi kalpli, alçakgönüllü, asil
		
Normal alın Dengeli, yetenekli	Aşırı enli alın Kibirli, övünmeyi seven	Gözlerin üzerine doğru çökük alın Cesur, enerji dolu
		
Küçük ve yuvarlak alın Yalancı, kibirli ve yüzeysel düşünen	Yuvarlak alın Hınçlı, çabuk sinirlenen	Kırışıksız düz alın Kibarlığa yatkın, dış görünüşüne önem veren, süslü

Çok hafif kan damarlar ı olan bembeyaz göz küresi: Hassas İ nce kan damarlar ı olan k ı rm ı z ı ms ı göz küresi: Sinirli

İ nce kan damarlar ı olan ve irisi koyu renkte göz küresi: Ezilmi ş

Koyu kahverengi ve koyu mavi: güvenilir, ciddi Aç ı k gri ve aç ı k mavi: enerji dolu Siyah: çok çabuk heyecanlanan koyu gri: cimri

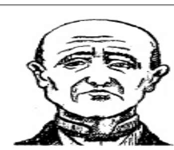
		
	Temiz ve açık göz küresi Sağlıklı olma belirtisi	Üzerinde çok belirgin kan damarları olan göz küresi Kötü içgüdüleri kuvvetli

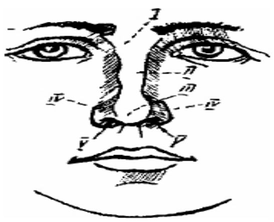

Aşırı küçük iris

Kötü niyetli, hınçlı

		
Aşırı büyük kapaklar Ciddiyetsiz, düşünmeden hareket eden	İnik (sarkık) üst kapak Tembel, vurdumduymaz	Aşırı etli kapaklar Rahatına düşkün
		
Sarkık alt kapak Alkole meyilli (ayyaş)	Kırışık kapaklı büyük gözler Kötü maddi zevklere yatkın	Kirpikleri arkaya katlanmış kapaklar Sağduyulu hareket eden
		
Düz kirpikli kapaklar Açık sözlü, içten, samimi	Düz kaşlar Rahatına düşkün	Aşağıya doğru inen kaşlar Ters, hoşgörüsüz, kendi düşüncesinden başka hiçbir fikri kabullenmeyen

		
Göz kapaklarına doğru eğilmiş kaşlar Yalancı, riyakar	Göz kapakları üzerine kadar inen kaşlar Hasetçi	Kısa kaşlar Sakin karakterli
		
Kalın, siyah kaşlar Dürüst, alçakgönüllü	Gelişmemiş kaşlar Hastalıklı	Burnun üzerinde birleşen kaşlar Çabuk sinirlenen, cimri
		
Kalın, aşağıya doğru kavisli kaşlar Hayal gücü kuvvetli	Gözlere yakın, hilal şekilli kaşlar Ters, başına buyruk	Kavisli (hilal), yüksek kaşlar Hayat aşkıyla dolu, enerji dolu

I.

II.

III. IV. V.

Burun kökü Ön burun Burun ucu

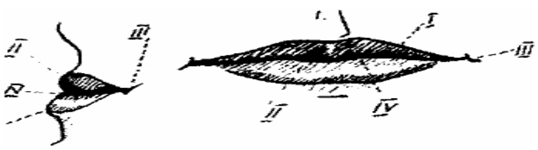
Burun kanatlar ı Burun delikleri

		
Normal burun Akıllı, açık sözlü, samimi	Sivri burun Çabuk sinirlenen, meraklı	Uzun, aşağıya doğru sarkmış burun Akıllı, adil
		
Küçük, kısa burun Kibirli, cimri, kötü kalpli	Büyük, etli burun Aptal	Büyük, düz burun Dürüst

		
Kavisli, eğri burun Çabuk sinirlenen, sinirlerine hakim olamayan	Ortası kabarık, daha sonra basık burun Açgözlü, aptal, sıradan kişilikli	Kambur, şahin burun Barışçı, cömert, eliaçık
		
Sivri uçlu, şahin burun Sinirli, bazı durumlarda kötü kalpli davranan	Az kavisli burun Kibirli, kendini beğenmiş	Alın tarafa çökük burun Dar düşünceli, cimri
		
Küçük, alın tarafında aşırı derecede çökük burun Yalancı, riyakar	Büyük delikli uzun burun Eğlenmeyi seven	Alın tarafında çıkıntılı burun Hayırsever, cömert

		
Uzun, aynı zamanda yuvarlak burun Hırsızlığa yatkın	Ucu kırmızı, damarları açıkça belirgin burun Aptal, aşırı içkiye düşkün (ayyaş)	Kambur burun Cimri, yalancı
		
Hiç gelişmemiş burun (bazen doğuştan) Pireyi deve yapan, bazen alçak ve acımasız	Büyük delikler Neşeli, enerji dolu	Uzun, neredeyse ağıza kadar uzamış burun Cesur, kahraman
		
Etli ve delikleri tüylü burun Sahtekar	Küçük ve çember şekilli delikleri olan burun İnatçı	Kalkık uçlu burun Saf, ayrıca kibirli

A ğ ı z

I. Üst dudak II. Alt dudak

III. A ğ ı z kö ş esi IV. A ğ ı z yar ı ğ ı

K ı rm ı z ı ve normal ş ekilli dudaklar sa ğ l ı kl ı olma belirtisidir. Kans ı z, mor ve koyu k ı rm ı z ı dudaklar hastal ı k belirtisidir.

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Kısa burun

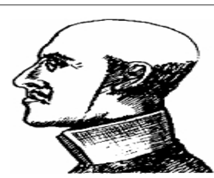
Hassas, çabuk sinirlenen, haddini bilmeyen</td><td>"İkikat burun"

Çalışkan, gayretli, hevesli</td><td></td></tr>
</table>

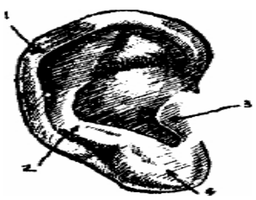
		
İnce, ensiz dudaklar Şan ve şöhret tutkunu	Küçük, yukarıya doğru kalkık üst dudak Dedikoducu, boş konuşan	Büyük ve etli dudaklar Aptal
		
Aşırı büyük alt dudak Tembel	Açık ağız (üst dudak açık) Aptallık	Birbirine sıkışmış dudaklar İtici mizaçlı, geçimsiz
		
Büyük ağız Cesur, savaşçı ruhlu	Kalın, sarkık dudaklar Zevke ve eğlenceye düşkün	Üst dudağı sarkık, büyük ağızlı Aptal, açgözlü, kaba

Çene Yap ı s ı

		
Aşırı enli, dörtgen şekilli çene Enerji dolu, kaba, acımasız	İkiye ayrılmış çene Kararsız	Keskin uçlu çene Çabuk sinirlenen (özellikle yan kemikleri geniş olan kişiler)

		
Ensiz, büyük dudaklar (bazen dişler dışarda) Hilekâr, yalancı	Öne çıkmış alt dudak Kendini beğenmiş, kibirli	

Kulak

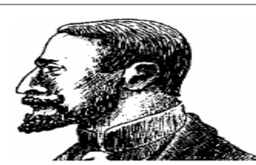

1. Kulak kepçesi,

2. Kulak kepçesi çukuru 3. Kulakç ı k,

4. Kulak memesi

		
Yukarı doğru eğik çene Zevkine düşkün	Küçük çene Kararsız, tereddütlü	Aşırı yuvarlar çene Enerji dolu
		
İleriye doğru çıkmış çene İnatçı, ters, hoşgörüsüz	Fazla belirgin, net çizgili çene Cesaretli, hayal gücü kuvvetli	Aşırı derecede ileriye çıkmış çene Acımasız

		
Aşırı küçük daire şekilli kulaklar Korkak	Aşağıya doğru aşırı sivri kulaklar Kaba hislere yatkın	Büyük kulaklar Müziğe yetenekli
		
Normal kulaklar Ciddi, sağduyulu	Uzun ve ensiz kulak Hasetçi, esirgeyen	Büyük, kepçe kulaklar Çok konuşan, aptal
		
Kıllı kulaklar Uzun ömürlü, iyi duyma yeteneğine sahip		Dörtgen şekilli kulak İyi ahlaklı